

BEVEZETÉS

Annak ellenére, hogy a szexuális motiváció különösen fontos a hétköznapi életben, mégis viszonylag kevés tudományos kutatás foglalkozik ezzel a kérdéssel. Ennek a viszonylagos érdektelenségnek az lehet az oka, hogy a kutatók számára valószínűleg nyilvánvaló a válasz: az emberek főként azért szexelnek, hogy átéljék a szexuális gyönyört (orgazmust), csökkentsék a szexuális feszültséget, vagy hogy szaporodjanak. A rendelkezésünkre álló néhány vizsgálat azonban megmutatja, hogy ennél több szexuális motivációról lehet szó a valóságban, amelyek megértése és elemzése pszichológiai szempontból nem tűnik egyszerű feladatnak.

Nelson (1978) volt az első, aki kérdőívet készített a szexuális motiváció méréséhez. Faktoranalízise alapján 5 szexuális tevékenységhez vezető okot nevezett meg: (1) szerelem és érzelem, (2) gyönyör, (3), konformitás, (4) megismerés-vetélkedés, (5) hatalom (dominancia és alárendelődés). A kutató külön-külön elemezte a nők és férfiak skáláit, és az alkalmi szex gyakoriságától a közösüléssel elért orgazmus gyakoriságáig tíz nemi változót kellett megítélni a résztvevőknek. A szexuális változók legjobb előrejelzői a konformitás, a szerelem és az élvezet voltak (ebben a sorrendben).

Hill és Preston (1996) szexuális motivációs kérdőíve a következő skálákat tartalmazta: (1) a partner általi megbecsülés, (2) a partner megbecsülése, (3) stresszmentesítés, (4) gondoskodás nyújtása, (5) saját hatalom növelése, (6) a partner hatalmának növelése, (7) gyönyör, (8) nemzés. A partner általi megbecsülés és a partner megbecsülése hasonló az előző szerző szerelem és érzelmek skálájához (interkorrelációs együttható 0,60), a saját hatalom növelése megegyezik Nelson dominancia skálájával, a partner hatalmának növelése pedig megegyezik Nelson alárendelődés skálájával. Hill és Preston (1996) kérdőívében nincsen konformitás vagy megismerés skála, de megjelenik a stresszcsökkentés és a nemzés, amelyet az előző kutató munkája nem tartalmaz.

Leigh (1989) 7 szexuális motivációt talált: (1) tiszta élvezet, (2) az érzelmi közelség kifejezése, (3) a szaporodás, (4) mert a partner akarta, (5) örömet okozni a partnernek, (6) meghódítani valakit, (7) csökkenteni a szexuális feszültséget.

Cooper, Shapiro és Powers (1998) egy neurológiai modellt alkalmazott (viselkedéses megközelítő rendszer – BAS; és viselkedéses elkerülő rendszer – BIS; lásd bővebben Gray, 1972, 1981) a szexuális motiváció főbb dimenzióinak azonosításakor. Ezek alapján négy kategóriába sorolta a szexuális motívumokat: (A) egyéni megközelítő motiváció, pl. a fizikai vagy érzelmi gyönyör növelése érdekében szexelni (növekedési motívumok); (B) egyéni elkerülő motívumok, pl. annak érdekében szexelni, hogy megküzdjünk az önértékelés miatti fenyegetettséggel, vagy hogy csökkentsük, illetve elkerüljük a negatív érzelmeket (megküzdési motívumok); (C) társas megközelítési motívumok, pl. azért szexelni, hogy közelebb kerülhessünk a másikhöz (intimitás motívumok); (D) társas elkerülő motívumok, pl. azért szexelni, hogy elkerüljük a társas elutasítást, vagy azért, hogy növeljük a társas elfogadottságunkat (elfogadás motívumok).

Meston és Buss (2007) szerint azonban számos elméleti megfontolás miatt a korábbi vizsgálatokban feltártnál jóval többféle szexuális motivációval kell számolnunk. Például szinte valamennyi, a fentiekben felsorolt ok (a szexuális hódítás kivételével) vezethet közösüléshez egy aktuális szerelmi vagy hosszú távú párkapcsolatban. A sze-

xuális stratégiák elmélete (Buss és Scmitt, 1993) és a plurális stratégiák elmélete (Gangestad és Simpson, 2000) szerint azonban a hosszú távú elkötelezett párkapcsolat mellett az ember olyan alkalmi kapcsolatokban is átélheti a szexuális aktust, mint a rövid távú kapcsolat vagy a párkapcsolaton kívüli viszony (félrelépés). Az ilyen alkalmi vagy rövid távú partnerrel kialakított szexuális kapcsolatot pedig a szexuális változottság iránti vágy vagy a szexuális jártasság növelésének igénye motiválhatja, amely alapvetően különbözik az aktuális szerelmi kapcsolatban átélt szexuális motivációtól (Greiling és Buss, 2000; Symons, 1979). Sőt, egy aktuális szerelmi viszonyban is jóval több szexuális motiváció vezethet közöseléshez. Például használhatják a partnerek a szexet egyfajta jutalomként valamilyen szívességért cserébe, vagy éppen büntetésként, a kapcsolatban átélt sérelem megtorlásaként. Emellett az aktuális párkapcsolatban átélt közöselés növelheti a kapcsolat érzelmi intenzitását, elmélyítheti a felek egymás iránti elköteleződését, vagy éppen átfordíthat egy rövid távú viszonyt hosszú távúvá (Greiling és Buss, 2000).

Buss és Shackelford (1997) a pármegtartás elméletében arra hívja fel a figyelmet, hogy nem csupán a partner megtalálása, hanem a megtartása is kulcsfontosságú motivációnk, amelynek működésében a szex fontos szerepet játszhat, mint a „párörzés” része. Ez persze számos módon valósulhat meg. Egyrészt a partner szexuális igényeinek kielégítése megelőzheti, hogy a partner egy külső viszonyban keressen szexuális beteljesedést. Másrészt a szexualitás párörzési stratégiaként való használatával az egyén jelezheti a potenciális csábítóknak, hogy „foglalt” és nem nyitott a kalandokra (Schmitt, 2004).

A magányos szexuális tevékenységgel (maszturbáció) szemben a partnerrel átélt szexuális élmény (közöselés) szinte minden esetben előkelőbb helyet foglal el a nemi preferenciák között (Lehmiller, 2014). Ezért általánosabb értelemben az egyén szexuális elérhetősége tekinthető egyfajta erőforrásnak is: olyan valaminek, amit az egyik ember nyújtani tud, a másíknak pedig éppen erre van szüksége. Így a szexuális elérhetőség mint erőforrás más erőforrásokra cserélhető. A szexualitás pénzé konvertálása talán a prostitúcióban látható a legszemléletesebben (Burley és Simanski, 1981, Meskó, 2014). A hagyományos törzsi keretek között élő, vadászó-gyűjtögető paraguayi ache indiánoknál azt találták, hogy a szex olyan fehérjedús táplálékra cserélhető, mint a hús (Hill és Hurtado, 1996). A szexért cserébe ugyanakkor szerezhető szívesség, különleges kiváltság, vágyott munka és majdnem minden erőforrás (Adshade, 2013).

Azt is meg kell jegyeznünk, hogy a szexualitás nem csupán az egyénben és/vagy az adott két ember között zajló kapcsolatot jelenti. A jelenség teljesebb megértéséhez figyelembe kell vennünk a tágabb szociális és kulturális kontextust is, amelynek fontos része a presztízs, a státusz és a reputáció (Buss, 2008). Ha például valaki egy magas státuszú partnerrel szexel az növelheti az illető csoporton belüli státuszát. Néhány csoportban a több partnerrel való szexuális kapcsolat növelheti az egyén reputációját, ami az ilyen szexuális aktivitás megkezdésére motiválhatja az egyént. Más csoportokban azonban a promiszkuitás csökkentheti a reputációt, vagy éppenséggel hozzájárulhat a rossz hírnév kialakulásához, ez pedig csökkentheti a változatos partnerek iránti szexuális motivációt, vagy legalábbis arra ösztökélhet, hogy az egyén elrejtse vagy titokban tartsa a promiszkuitással összefüggő vágyait és/vagy viselkedését. Mindent egybevetve: a szex amiatt is lehet vonzó vagy éppen elrettentő, hogy milyen következményekkel

jár a státuszra és a hírnévre nézve. Ezért az egyén szociális okok miatt is motivált lehet a szexre, függetlenül attól, hogy mi a személyes viszonya a szexuális tevékenységhez, amelyben részt vesz (Buss, 2008).

A fenti elméleti megfontolások miatt Meston és Buss (2007) azt állította, hogy a szexuális motiváció sokkal árnyaltabb, sokrétűbb, mint azt korábban feltételezték a kutatók. Ebből kiindulva létrehoztak egy kérdőívet (YSEX?), amely saját kutatásunk kiinduló pontja is egyben. Meston és Buss (2007) 237 okot talált, amelyek szexuális együttlélhez (közösüléshez) vezethetnek, a statisztikai elemzés során pedig feltárták, hogy ezek 4 főfaktorba és 13 alfaktorba illeszkednek. Az első főfaktor a *fizikai okok*, amelybe 4 alfaktor tartozik. A *stressz csökkentése* (pl. „Ezen keresztül nyugtattam meg magam.”), az *élvezet* (pl. „Fizikai gyönyört akartam átélni.”), a *fizikai kíváncsiság* (pl. „Az illető fizikai megjelenése beindított.”), és az *élménykeresés* (pl. Kíváncsi voltam a szexre.”). A második főfaktor a *cél elérése* szintén 4 alfaktort foglal magában, amelyek a következők. Az *erőforrások* (pl. „Meg akartam szerezni egy munkát.”), a *szociális státusz* (pl. „Népszerű akartam lenni.”), a *bosszú* (pl. „Féltékennyé akartam tenni valakit.”), és a *haszonelvűség* (pl. „Kalóriát akartam égetni.”) alszállakat. A harmadik főfaktor az *érzelmi okok*, amely a következő 2 alfaktorból áll: az egyik a *szerelmem és elköteleződés* (pl. „Egyé akartam válni a másikkal.”), a másik a *kifejezés* (pl. „Azt akartam mondani «sajnálom».”). A negyedik főfaktor, a *bizonytalanság* pedig három alfaktorból áll, amelyek a következők: az önértékelés növelése (pl. „Erőteljesnek akartam érezni magam.”), a kötelesség/nyomás (pl. „Nem akartam csalódást okozni az illetőnek.”), és a párörzés (pl. „Meg akartam előzni a szakítást.”).

Meston és Buss (2007) tanulmányban felvet néhány további kutatásra serkentő kérdést. (1) Az általuk talált 13 alapvető klaszter vajon megismételhető-e más kultúrákban is? Azaz: ez a többféle humán szexuális motiváció univerzális-e? (2) Vajon az életút során megváltozik-e a szexuális érintkezéshez vezető okok természete? Más szavakkal: az idősebbek más okok miatt szexelnek-e, mint a fiatalabbak? (3) Vajon eltérő (társadalmi-ökológiai) környezetben nagyobb jelentőséget kapnak-e azok az okok, amelyek ebben a vizsgálatban alacsony gyakorisággal vezettek szexuális érintkezéshez (pl. azért szexelni, hogy mások kapcsolatát tönkretegyük, vagy hogy megfertőzzünk másokat)? (4) Vajon a vizsgálatban azonosított 237 okon túl léteznek-e más fontos szexuális motivációs tényezők is?

A VIZSGÁLAT CÉLJAI

A vizsgálatnak a következő kitűzött céljai voltak: (1) *Rövid változat*. Elsősorban egy a szexuális motivációval foglalkozó rövid, tömör kérdőívet szerettünk volna készíteni. Mivel nem találtunk ilyet, saját eszköz fejlesztésébe kezdtünk. (2) *Kulturális különbségek*. A kérdőív létrehozásánál Meston és Buss (2007) módszerét szerettük volna követni, hogy választ kapjunk a többféle szexuális motiváció univerzalitásának kérdésére. (3) *Életheti különbségek*. Mivel az említett korábbi vizsgálat mintavételezése (egyetemista populáció) nem tette lehetővé az életkor jelentőségének vizsgálatát, a résztvevők szélesebb körét szerettük volna bevonni a kutatásba.

MÓDSZER

A kérdőív fejlesztését az alapoktól kezdtük el és szigorúan követtük Meston és Buss (2007) tanulmányának lépéseit és módszerét, hogy az eredményeket minél pontosabban össze tudjuk hasonlítani. Az alkalmazott statisztikai elemzésnél is megtartottuk a kiinduló tanulmányban használt próbákat, mert ezzel láttuk biztosítottnak az összehasonlítás lehetőségét. Az említett módszerektől csak néhány indokolt esetben térünk el, ezekre a szövegben részletesen is kitérünk.

Első vizsgálat: Itemgenerálás

Az itemgyűjtéshez néhány ismert internetes oldalon (<http://randiblog.blog.hu>, <http://elixironline.hu>, <http://www.marieclaire.hu>), és a közösségi médiában (pl. www.facebook.com), valamint az egyetemi levelezőlistában tettünk közzé felhívást egy online kérdőív névtelen kitöltésére. A kitöltés lehetősége kb. egy hónapig volt elérhető (2012. 10. 10. és 2012. 11. 03. között) a www.surveymonkey.com felületén. A potenciális kitöltőhöz a következő kéressel fordultunk: „Kérjük, sorolja fel az összes okot, amiért Ön, vagy bárki, akit ismer (akiről tud), szexuális kapcsolatot létesített a múltban. (Olyan okot is leírhat, amit esetleg filmen látott, vagy olvasott róla.) Nem történetekre vagyunk kíváncsiak, a kérésünk mindössze annyi, hogy okokat gyűjtsön össze. Annyit, amennyit csak tud. Próbáljon rövid, tömör egy mondatos válaszokat adni. Egy-egy okot egy szóban vagy mondatban írjon le és minden okot új szövegdobozban kezdjen.” A résztvevőktől ezenkívül még a nemüket és életkorukat kérdeztük meg, valamint az oktatásban eltöltött éveik számát.

Eredmények

Az itemek összegyűjtésében 2728 fő vett részt (életkor: $M = 34,84$ év, $SD = 9,15$ év, min/max: 18-65 év), akiknek nagy része (73,81%) legalább érettségivel és/vagy főiskolai diplomával rendelkezett (13-15 évet töltött formális képzésben). Ebből 1069 nő, (életkor: $M = 32,29$ év, $SD = 8,79$ év, min/max: 18-65 év), és 1659 férfi (életkor: $M = 36,54$ év, $SD = 8,99$ év, min/max: 18-65 év), akik összesen 6184 db választ adtak. Mivel ez tartalmazott számos értékelhetetlen, a témához nem kapcsolódó megjegyzést is, ki kellett válogatni az értékelhető válaszokat, amely összesen 1231 szexuális indok volt. Ebből az első és második szerző kiválogatta az ismétlődéseket és a rokonértelmű állításokat, és végül egy 197 itemet tartalmazó nyers kérdőívet állított össze, amelyet teljes, mind a 197 okot tartalmazó formájában terjedelmi okok miatt nem mutatunk be. Végül létrehoztunk egy hagyományos kérdőívformát, amelyben az egyes lehetséges okok rövid leírásának listája mellett egy-egy ötfokú skála szerepelt. A válaszadó ezen tudja kifejezni, hogy egy adott ok milyen gyakran vezetett szexuális érintkezéshez (közösüléshez) nála a múltban. A kérdőívet a következő instrukcióval láttuk el: „Az ember számos okból létesíthet szexuális kapcsolatot (pl. közösülhet) valakivel. Az alábbiakban egy listát talál majd, amelyen ilyen okok szerepelnek. Kérjük, valamenny-

nyi esetben jelölje meg, hogy Önnél milyen gyakran vezettek ezek az okok a múltban ahhoz, hogy valakivel szexeljen. Például, ha egy adott ok egyáltalán nem volt jellemző az Ön eddigi szexuális életére, akkor jelölje meg a kérdés mellett az 1-es számot. Ha azonban nagyon gyakran vezetett egy adott ok ahhoz, hogy Ön szexeljen, akkor jelölje meg az 5-ös számot. Ha nem közösült még életében, akkor azt jelölje a számokkal, hogy milyen okok vezetnék Önt ahhoz, hogy szexeljen (ha ezt tenné). Azért szexeltem, mert...”

1. táblázat. Az 50 leggyakoribb ok nemi bontásban, amely közösüléshez vezet

Item	nők		Item	férfiak	
	M	SD		M	SD
1. szerelemből	4,13	1,139	szeretem a szexet	4,01	1,238
2. kölcsönös vonzalom miatt	3,90	1,177	élvezet/gyönyör keresése miatt	3,98	1,202
3. élvezet/gyönyör keresése miatt	3,89	1,251	szerelemből	3,95	1,177
4. boldoggá akartam tenni a másikat	3,84	1,224	szexuális vágy miatt	3,91	1,231
5. szexuális vágy miatt	3,83	1,234	ki akartam elégíteni a partneremet	3,87	1,281
6. örömszerzés miatt	3,79	1,260	örömszerzés miatt	3,87	1,225
7. szeretem a szexet	3,78	1,302	kölcsönös vonzalom miatt	3,76	1,204
8. szenvedélyből	3,70	1,268	boldogságot akartam érezni	3,65	1,347
9. ki akartam elégíteni a partneremet	3,65	1,271	kívánatos volt a másik	3,59	1,201
10. boldogságot akartam érezni	3,64	1,337	vágytam a gyönyörre	3,57	1,253
11. jó volt az érintése	3,58	1,311	szeretetből	3,48	1,343
12. kívánatos volt a másik	3,55	1,275	orgazmus utáni vágy miatt	3,47	1,349
13. szeretetből	3,53	1,362	jó volt az érintése	3,47	1,364
14. vágytam a gyönyörre	3,49	1,301	szenvedélyből	3,45	1,342
15. ki akartam elégülni	3,45	1,345	ki akartam elégülni	3,35	1,382
16. orgazmus utáni vágy miatt	3,44	1,367	fel voltam izgulva/kanos voltam	3,26	1,335
17. fel voltam izgulva/kanos voltam	3,38	1,366	jó volt a teste	3,12	1,271
18. össze akartam olvadni a másikkal	3,27	1,408	ellenállhatatlan volt a partner	3,08	1,287
19. így fejeztem ki az érzelmeimet	3,22	1,414	össze akartam olvadni a másikkal	3,07	1,421
20. kapcsolatkiteljesedés miatt	3,21	1,413	így fejeztem ki az érzelmeimet	3,06	1,399
21. kötődés miatt	3,20	1,399	kapcsolat kiteljesedés miatt	3,04	1,423
22. egymásnak lettünk teremtvé	3,12	1,427	egymásnak lettünk teremtvé	2,99	1,402

1. táblázat *folyt.*

Item	nők		Item	férfiak	
	M	SD		M	SD
23. romantikus hangulat miatt	3,10	1,233	romantikus hangulat miatt	2,94	1,221
24. ellenállhatatlan volt a partner	3,09	1,345	szükségem volt rá	2,93	1,328
25. kapcsolat elmélyítése miatt	3,07	1,368	kellemes időtöltés volt	2,92	1,332
26. bizalomból	3,03	1,545	élménykeresés miatt	2,92	1,272
27. kellemes időtöltés volt	2,99	1,363	vonzó személyisége volt	2,90	1,283
28. szükségem volt rá	2,91	1,335	kapcsolat elmélyítése miatt	2,87	1,359
29. vonzó személyisége volt	2,90	1,317	kötődés miatt	2,74	1,400
30. erősíteni akartam az összetartozást	2,84	1,377	ez következett a kapcsolat fejlődésében	2,71	1,344
31. közelebb akartam kerülni hozzá	2,78	1,312	csábítás volt	2,65	1,203
32. ez következett a kapcsolat fejlődésében	2,75	1,364	fantázia kielétele miatt	2,62	1,265
33. élménykeresés miatt	2,68	1,306	a másik iránti szimpátia miatt	2,60	1,287
34. csábítás volt	2,63	1,227	meg akartam hódítani a másikat	2,60	1,299
35. meghittség kerestem	2,63	1,324	bizalomból	2,59	1,472
36. összehangolódás utáni vágy miatt	2,62	1,365	közelebb akartam kerülni hozzá	2,57	1,285
37. feltöltődés miatt	2,60	1,346	éltem a lehetőséggel	2,54	1,144
38. meg akartam hódítani a másikat	2,60	1,309	erősíteni akartam az összetartozást	2,52	1,314
39. jó volt a teste	2,59	1,329	meghittséget kerestem	2,49	1,287
40. fantázia kielétele miatt	2,53	1,282	hiány kielégítése miatt	2,47	1,252
41. fellángolás miatt	2,52	1,206	új élményre vágytam	2,47	1,152
42. a másik iránti szimpátia miatt	2,44	1,338	fellángolás miatt	2,46	1,099
43. különleges alkalom/helyzet volt	2,42	1,181	a másik felajánkozott	2,46	1,131
44. szokatlan helyszín vagy szituáció kipróbálása miatt	2,40	1,189	szokatlan helyszín vagy szituáció kipróbálása miatt	2,45	1,164
45. belső kényszer hatására	2,37	1,331	szeretem a változatosságot	2,44	1,346
46. jó illata volt	2,37	1,292	különleges alkalom/helyzet volt	2,43	1,147
47. hiány kielégítése miatt	2,34	1,260	összehangolódás utáni vágy miatt	2,42	1,303
48. éltem a lehetőséggel	2,30	1,206	kíváncsiság miatt	2,41	1,199
49. új élményre vágytam	2,27	1,148	jó illata volt	2,39	1,266
50. kíváncsiság miatt	2,27	1,163	feltöltődés miatt	2,39	1,285

*Második vizsgálat: Pszichometriai elemzés**Minta és eljárás*

A következő lépésben a fentiekben ismertetett kérdőívet a korábban említett online színtereken tettük elérhetővé az anonim vizsgálatban való részvételre való felkéréssel együtt kb. egy hónap időtartamra (2014. 07. 03. és 2014. 08. 12. között). Elképzelhetőnek tartjuk ezért, hogy ennek a vizsgálatnak a résztvevői részben megegyeztek az előző vizsgálat résztvevőivel. Összesen 1172 fő töltötte ki a kérdőívet, az elemzésből azonban kizártunk 11 főt, aki azt állította, hogy még nem közöszült. Így a második vizsgálatban összesen 1161 fő válaszait kezeltük (életkor: $M = 34,35$ év, $SD = 12,39$ év, min/max: 18-73 év), akikből 820 nő (életkor: $M = 30,7$ év, $SD = 9,88$ év, min/max: 18-65 év) és 341 férfi (életkor: $M = 43,14$ év, $SD = 13,36$ év, min/max: 18-73 év), akik szignifikánsan idősebbek a nőknél ($F(1) = 306,906$, $p < 0,001$). A résztvevők párkapcsolati státusza a következő volt: egyedülálló 19,37% (nők = 18,8%, férfiak = 19,6%), randizik (kevesebb mint 6 hónapja jár együtt valakivel): 9,64% (nők = 10,6%, férfiak = 7,3%), hosszú távú kapcsolata van/házas: 66,13% (nők = 66%, férfiak = 67,7%), egyéb: 4,86% (nők = 4,6%, férfiak = 5,3%). Az első közöszülés időpontja a populációban $M = 17,58$ év ($SD = 2,66$ év). A férfiaknál $M = 18,42$ év ($SD = 3,24$ év) az első közöszülés szignifikánsan későbbi életkorra tehető ($F(1) = 49,613$, $p < 0,001$), mint a nőknél $M = 17,23$ év, ($SD = 2,30$ év), Összes szexuális partner száma $M = 14,82$ fő ($SD = 42,48$ fő). A férfiak (23,84, fő $SD = 51$ fő) szignifikánsan több szexuális partnerről számolnak be ($F(1) = 22,12$, $p < 0,001$), mint a nők ($M = 11,08$ fő, $SD = 37,69$ fő).

*Eredmények**Item szintű elemzés**A leggyakoribb és legritkább okok, amelyek közöszüléshez vezettek*

A következő okok játszottak szerepet leginkább a közöszléssel járó szexuális érintkezés kialakulásában: (1) szerelemből, (2) szeretem a szexet, (3) élvezet/gyönyör keresése miatt, (4) kölcsönös vonzalom miatt, (5) örömszerzés miatt, (6) boldogságot akartam érezni, (7) ki akartam elégíteni a partneremet, (8) szexuális vágy miatt. Az 1. táblázat nemi bontásban mutatja meg, hogy az összes 197 ok közül melyik 50 járult hozzá leginkább a nők és férfiak esetében a szexuális érintkezéshez (közöszléshez). Az 1. táblázatból jól látható, hogy a két nem között az első 10 okból 8 közös, és az első 25 okot nézve is 22 közöset találhatunk.

A 2. táblázat nemi bontásban mutatja meg, hogy az összes 197 ok közül melyik 50 járult hozzá legkevésbé a nők és férfiak esetében a szexuális érintkezéshez (közöszléshez). A közöszléshez vezető legritkább okok szintén nagy átfedést mutatnak a nők és férfiak között (43 közös az 50-ból). Ezek között nehéz egységes szempontot találni, de talán leginkább 5 nagy téma köré szerveződnek. Az első téma a konformitásszerű társas nyomás (pl. „nem akartam kilógni a sorból”). A második téma a másikra való

2. táblázat. Az 50 legtrikább ok nemi bontásban, amely közöszüléshez vezet

Itemek	Nő		Itemek	Férfi	
	M	SD		M	SD
munkahelyi pozícióban való előrelépés miatt	1,02	0,160	megélhetésért	1,02	0,132
vallási rituálé miatt	1,02	0,211	vallási rituálé miatt	1,02	0,161
megélhetésért	1,03	0,248	munkahelyi pozícióban való előrelépés miatt	1,02	0,194
fizetés helyett	1,03	0,257	erőszak miatt	1,04	0,273
megszégyenítés miatt	1,03	0,232	fenyegetés miatt	1,04	0,308
pénzért	1,05	0,314	megszégyenítés miatt	1,05	0,243
fenyegetés miatt	1,05	0,298	pénzért	1,05	0,326
haszonszerzés céljából	1,05	0,331	fizetés helyett	1,05	0,302
zsarolás miatt (megzsaroltam őt/megzsarolt engem)	1,06	0,330	haszonszerzés céljából	1,06	0,378
irigységből	1,06	0,347	zsarolás miatt (megzsaroltam őt/megzsarolt engem)	1,07	0,353
erőszak miatt	1,07	0,342	félelem miatt	1,07	0,372
meg akartam alázni a másikat	1,08	0,350	irigységből	1,08	0,440
anyagi érdekből	1,08	0,421	anyagi érdekből	1,10	0,440
fogadásból	1,09	0,379	előnyyszerzés miatt	1,10	0,439
előnyyszerzés miatt	1,10	0,438	ki akartam élni a mazochista hajlamaimat	1,11	0,417
divatból	1,11	0,434	fogadásból	1,13	0,397
büntetésként	1,11	0,436	meg akartam alázni a másikat	1,13	0,421
kábítószer hatása miatt	1,11	0,442	az előrelépés reményében	1,13	0,566
az előrelépés reményében	1,12	0,529	lázadás volt a szülői tiltás ellen	1,13	0,470
ellenszolgáltatásért	1,12	0,497	vissza akartam adni a megcsalást	1,13	0,457
felvágásból	1,13	0,457	kábítószer hatása miatt	1,15	0,544
félelem miatt	1,13	0,491	bosszantás miatt	1,15	0,485
presztízs növelése miatt	1,14	0,515	divatból	1,16	0,530
kapuzárási pánik miatt	1,15	0,546	büntetésként	1,16	0,501
bosszantás miatt	1,16	0,483	bosszút akartam állni	1,18	0,578
szívességből	1,16	0,515	féltékennyé akartam tenni a másikat	1,18	0,528
vissza akartam adni a megcsalást	1,16	0,523	agresszió kiélése miatt	1,19	0,609
beavatás volt	1,17	0,539	rivalizálás miatt (megmutatni valakinek, hogy jobb vagyok nála)	1,19	0,499
heccből	1,17	0,527	ellenszolgáltatásért	1,20	0,668
menő akartam lenni	1,17	0,564	felvágásból	1,21	0,541
ki akartam élni a mazochista hajlamaimat	1,18	0,581	sajnálataból	1,22	0,604

2. táblázat *folyt.*

Itemek	Nő		Itemek	Férfi	
	M	SD		M	SD
nem akartam kilógni a sorból	1,20	0,558	demonstrálni akartam a hatalmam	1,23	0,667
sajnálataból	1,21	0,545	lelkiismeret-furdalás miatt	1,24	0,628
rivalizálás miatt (megmutatni valakinek, hogy jobb vagyok nála)	1,22	0,603	heccből	1,25	0,637
lázadás volt a szülői tiltás ellen	1,22	0,648	szívességből	1,25	0,637
bosszút akartam állni	1,22	0,631	presztízis növelése miatt	1,26	0,696
demonstrálni akartam a hatalmam	1,22	0,651	eszköz volt a cél elérése érdekében	1,26	0,649
a partnerem nem volt képes a szexre (ezért mással szexeltem)	1,23	0,664	nem akartam kilógni a sorból	1,26	0,669
agresszió kiélése miatt	1,23	0,630	beavatás volt	1,27	0,689
féltékenyvé akartam tenni a másikat	1,23	0,587	engedelmességből	1,29	0,731
felvétel készítése céljából (hang/kép/vidéo)	1,23	0,603	szorongás miatt	1,30	0,722
eszköz volt a cél elérése érdekében	1,25	0,623	menő akartam lenni	1,30	0,724
a partnerem nem elég bevállalós (ezért mással szexeltem)	1,28	0,754	behódolás miatt	1,31	0,761
a partnerem nem akart velem szexelni (ezért mással szexeltem)	1,29	0,768	elhagyástól való félelem miatt	1,32	0,659
lelkiismeret-furdalás miatt	1,30	0,678	düh levezetése miatt	1,32	0,745
a másik gyanújának elhessegetése miatt	1,30	0,688	uralkodni akartam a másik felett	1,32	0,737
szorongás miatt	1,31	0,704	elkeseredettség miatt	1,33	0,714
uralkodni akartam a másik felett	1,31	0,714	befolyásolás céljából	1,33	0,747
hálából	1,34	0,756	ezzel mutattam ki, hogy megbocsájtok	1,34	0,651
bizonyítás másoknak	1,34	0,777	kapuzárasi pánik miatt	1,34	0,805

nyomásgyakorlás (pl. „uralkodni akartam a másik felett”). A harmadik téma a szexért cserébe megszerezhető erőforrások (pl. a pénz, munkahelyi pozíció, haszon). A negyedik téma a fenyegetés miatti közösülés (pl. „erőszak miatt”; „zsarolás miatt”). Az ötödik az aktuális vagy egy távollévő partner megbüntetése (pl. „meg akartam alázni a másikat”; „bosszút akartam állni”).

A közösüléshez vezető okokban mért nemi különbségek

A nemi különbségek item szintű feltárására lefuttattunk 197 t-próbát, a szignifikancia szintjét pedig konzervatívan állítottuk be $p < 0,005$ szintre. A 197 itemből összesen 64 esetben találtunk szignifikáns eltérést a nemek között, ez az itemek 32%-át jelenti. Az esetek kétharmad részében (42 item) a férfiak mutattak magasabb értékeket, egy harmadában (22 item) pedig a nők. A próbák részleteit (t-érték, átlag, szórás, Cohen-féle d-érték) a 3. táblázat tartalmazza.

3. táblázat. A közösüléshez vezető okokban mérhető nemi különbségek a Cohen-féle d-érték alapján sorba rendezve a leginkább a férfiakra jellemzőtől a leginkább a nőkre jellemzőkig. A szignifikanciaszintje $p < 0,005$.

Itemek	Nő		Férfi		t	d
	M	SD	M	SD		
a másik felajánkozott	1,79	1,10	2,46	1,13	9,42	-0,60
jó volt a teste	2,37	1,29	3,12	1,27	9,09	-0,59
egzotikus külseje volt	1,44	0,86	1,97	1,14	7,77	-0,53
a másik kihívó viselkedése miatt	1,61	0,98	2,12	1,12	7,34	-0,49
kapuzárasi pánik miatt	1,07	0,36	1,34	0,81	7,77	-0,43
a partnerem nem elég bevallalós (ezért mással szexeltem)	1,18	0,62	1,52	0,96	6,2	-0,42
szexfüggőség miatt	1,46	0,97	1,91	1,24	5,99	-0,40
bizonyítás másoknak	1,25	0,66	1,55	0,97	5,13	-0,36
barátságából	1,43	0,80	1,74	1,05	5,04	-0,33
vadászat izgalma miatt	1,66	1,05	2,03	1,19	5,22	-0,33
egyéjszakás kaland kellett	1,78	1,04	2,14	1,19	4,87	-0,32
megcsalás izgalma miatt	1,34	0,70	1,62	1,00	4,76	-0,32
szeretem a változatosságot	2,03	1,21	2,44	1,35	4,85	-0,32
a partnerem nem akart velem szexelni (ezért mással szexeltem)	1,22	0,68	1,48	0,93	4,66	-0,32
presztízs növelése miatt	1,09	0,41	1,26	0,70	4,06	-0,30
menő akartam lenni	1,12	0,47	1,3	0,72	4,33	-0,29
éltem a lehetőséggel	2,2	1,22	2,54	1,14	4,41	-0,29
felvétel készítése céljából (hang/kép/videó)	1,18	0,49	1,36	0,80	3,99	-0,27
tiltott gyümölcs volt	1,69	1,05	1,98	1,11	4,27	-0,27
élménykeresés miatt	2,58	1,31	2,92	1,27	4,04	-0,26
szeretem a szexet	3,68	1,32	4,01	1,24	4,04	-0,26
gyereket akartam	1,52	1,02	1,8	1,15	3,9	-0,26
ismeretlen felfedezéséért	2,06	1,14	2,36	1,24	3,81	-0,25
felvágásból	1,09	0,41	1,21	0,54	3,41	-0,25
bizonyítás önmagamnak	2,02	1,20	2,33	1,30	3,90	-0,25
új élményre vágytam	2,19	1,14	2,47	1,15	3,75	-0,24
ki akartam elégíteni a partneremet	3,56	1,26	3,87	1,28	3,86	-0,24
boldoggá akartam tenni a másikat	3,75	1,24	4,04	1,17	3,69	-0,24
beavatás volt	1,13	0,46	1,27	0,69	3,43	-0,24

3. táblázat *folyt.*

Itemek	Nő		Férfi		<i>t</i>	<i>d</i>
	M	SD	M	SD		
nem mondhattam nemet	1,47	0,86	1,7	1,06	3,52	-0,24
szívességéből	1,12	0,45	1,25	0,64	3,36	-0,24
kihívás volt	1,66	1,01	1,91	1,14	3,52	-0,23
a partnerem nem volt képes a szexre (ezért mással szexeltem)	1,18	0,60	1,34	0,78	3,43	-0,23
hűtlenségéből	1,48	0,86	1,69	0,98	3,41	-0,23
új pozitívumot akartam kipróbálni	2,1	1,15	2,36	1,18	3,43	-0,22
beszélgetés helyett	1,45	0,77	1,64	1,02	3,12	-0,21
meg akartam szerezni a másikat	1,97	1,16	2,22	1,30	3,08	-0,20
heccből	1,14	0,47	1,25	0,64	2,82	-0,20
kondícióban akartam magam tartani	1,43	0,90	1,62	1,06	2,91	-0,19
meg akartam alázni a másikat	1,06	0,31	1,13	0,42	2,59	-0,19
házastársi kötelesség miatt	1,67	1,14	1,89	1,20	2,89	-0,19
jól táncolt	1,38	0,81	1,54	0,91	2,82	-0,19
ellenszolgáltatásért	1,1	0,40	1,2	0,67	2,61	-0,18
pornó hatására	1,9	1,02	2,09	1,09	2,91	-0,18
össze akartam olvadni a másikkal	3,35	1,40	3,07	1,42	-3,07	0,20
lázadás volt a szülői tiltás ellen	1,25	0,71	1,13	0,47	-3,47	0,20
szerelem hiánya miatt	1,97	1,17	1,74	1,07	-3,10	0,21
tartozni akartam valakihez	2,23	1,33	1,97	1,18	-3,29	0,21
összehangolódás utáni vágy miatt	2,7	1,38	2,42	1,30	-3,27	0,21
törődésből	2,33	1,26	2,07	1,24	-3,18	0,21
kapcsolat elmélyítése miatt	3,16	1,36	2,87	1,36	-3,23	0,21
szerelemből	4,2	1,12	3,95	1,18	-3,36	0,22
feltöltődés miatt	2,69	1,36	2,39	1,29	-3,51	0,23
nem akartam elveszíteni a másikat	1,85	1,05	1,62	0,95	-3,50	0,23
közelebb akartam kerülni hozzá	2,87	1,31	2,57	1,29	-3,58	0,23
helyre akartam állítani a lelkiállapotomat	2,01	1,10	1,76	0,99	-3,64	0,24
szenvedélyből	3,8	1,22	3,45	1,34	-4,23	0,27
támaszt akartam találni	1,81	1,07	1,5	0,92	-4,88	0,31
erősíteni akartam az összetartozást	2,97	1,38	2,52	1,31	-5,22	0,33
elköteleződés miatt	2,33	1,46	1,86	1,24	-5,52	0,35
biztonságkeresés miatt	2,01	1,26	1,61	1,01	-5,75	0,35
elhagyástól való félelem miatt	1,64	0,94	1,32	0,66	-6,73	0,39
bizalomból	3,22	1,54	2,59	1,47	-6,48	0,42
kötődés miatt	3,38	1,36	2,74	1,40	-7,25	0,46

Főkomponens-analízis

A főkomponens-analízis elvégzésénél is Meston és Buss (2007) tanulmányának lépéseit követtük pontról pontra. Mivel az egyes itemek varianciája eltérő volt, valamennyi főkomponens-analízis előtt z-standardizálást végeztünk, hogy standardizáljuk a nők és a férfiak kombinált mintáját. Nemenként külön-külön futtattunk főkomponens-analízist mind a 197 itemre. Az analízishez Direct oblimin forgatást alkalmaztunk Kaiser-normalizálással, mert egymással átfedő komponenseket vártunk. A scree plot áttekintése után a három-, a négy- és az ötfaktoros elrendezést is megfelelőnek ítéltük, így mindhárom lehetőséget megvizsgáltuk. A háromfaktoros megoldás volt a legkonzisztensebb a mintázatok telítettségét nézve mind a nők, mind a férfiak esetében. A három faktor, amely mindkét nem esetében az összes item varianciájának 32%-ért volt felelős a következő volt: (1) személyes célok elérése, (2) kapcsolati okok, (3) szex mint megküzdés. A következő lépésben (még mindig Meston és Buss (2007) statisztikai elemzési módszerét követve) kiszámítottuk a Nunnally-féle (1978) komparabilitási koefficiens, hogy a faktorok általános mintázata összehasonlíthatóvá váljon a nemek között. Ezzel meg tudtuk mérni, hogy milyen összefüggés van az egyik populációból származó faktorok és a másik populációból származó faktorok között. A nők és férfiak faktorai közötti korrelációs együtthatók a következők voltak. Személyes célok elérése: $r(46) = 0,27$; kapcsolati okok: $r(55) = 0,96$; szex mint megküzdés: $r(43) = 0,31$, mindhárom faktor esetén $p < 0,001$. Mivel a faktorstruktúra megegyezett a nemek között, ezért a férfiak és nők kombinált mintáján is lefuttattuk a főkomponens analízist a 197 okra, három faktorba kényszerítve azokat, Direct oblimin módszert használva, Kaiser-normalizálással. A három faktor a teljes item variancia 33%-át magyarázta, és az itemek a három elvárt faktorba rendeződtek (4. táblázat).

4. táblázat. A YSEX?-R kérdőív 197 itemének főkomponensanalízis-eredményei nők és férfiak kombinált mintájával

Itemek leírása	Skálák		
	Személyes célok elérése	Kapcsolati okok	Szex mint megküzdés
vadászat izgalma miatt	,763		
egyéjszakás kaland kellett	,726		
kalandvágýból	,680		
kihívás volt	,626		
új élményre vágytam	,613	-,333	
éltem a lehetőséggel	,609		
kíváncsiság miatt	,602	-,338	
tíltott gyümölcs volt	,595		
ismeretlen felfedezéséért	,565	-,341	
egóm növeléséért	,560		
élménykeresés miatt	,558	-,365	
szeretem a változatosságot	,551	-,329	
a partnerem nem elég bevállalós (ezért mással szexeltem)	,546		

4. táblázat folyt.

Itemek leírása	Skálák		
	Személyes célok elérése	Kapcsolati okok	Szex mint megküzdés
megcsalás izgalma miatt	,540		
a buli hevében egymásnak estünk	,513		
egzotikus külseje volt	,509		
szabadságvágy megélése miatt	,498		
meg akartam szerezni a másikat	,497		
tapasztalatot akartam szerezni	,495		
a partnerem nem akart velem szexelni (ezért mással szexeltem)	,490		
szexfüggőség miatt	,484		
csábítás volt	,482	–,320	
felvágásból	,477		
a másik kihívó viselkedése miatt	,468		
szórakozásból	,457	–,337	
hiúságból	,455		
a másik felajánlkozott	,449		
heccből	,442		
menő akartam lenni	,441		
hütlenségből	,431		
a partnerem nem volt képes a szexre (ezért mással szexeltem)	,430		
önigazolás miatt	,428		
határain megismerése miatt	,421		
bizonyítás másoknak	,420		
bizonyítás önmagamnak	,412		
meg akartam mutatni, mire vagyok képes	,396		
alkohol hatása miatt	,392		
önbizalom-növelés miatt	,390		
divatból	,390		
hiány kielégítése miatt	,388		
jól táncolt	,385		
féltékeny akartam tenni a másikat	,377		
bosszút akartam állni	,373		
kondícióban akartam magam tartani	,373		
demonstrálni akartam a hatalmam	,366		
uralkodni akartam a másik felett	,363		
barátságból	,363		
inspiráció forrása volt	,363		
bosszantás miatt	,360		
presztízis növelése miatt	,353		
fellángolás miatt	,353	–,309	
büntetésként	,349		

4. táblázat folyt.

Itemek leírása	Skálák		
	Személyes célok elérése	Kapcsolati okok	Szex mint megküzdés
nem akartam kilógni a sorból	,349		
birtoklási vágyból	,348		
elégedetlenség miatt	,345		
módosult tudatállapot miatt	,342		
ellenszolgáltatásért	,340		
felvétel készítése céljából (hang/kép/videó)	,318		
elismerés iránti vágy miatt	,314		
beszélgetés helyett fogadásból	,308		
beavatás volt pornó hatására			
vissza akartam adni a megcsalást			
agresszió kiélése miatt			
ki akartam élni a mazochista hajlamaimat			
meg akartam alázni a másikat			
kapuzárási pánik miatt			
kábítószer hatása miatt			
búcsúzásként			
zsarolás miatt megszaroltam őt/megszarolt engem			
el akartam veszíteni a szüzességemet			
fizetés helyett megszégyenítés miatt			
vallási rituálé miatt			
kölcsönös vonzalom miatt		-,713	
kívánatos volt a másik		-,707	
örömszerzés miatt		-,705	
össze akartam olvadni a másikkal		-,681	
romantikus hangulat miatt		-,662	
kapcsolatkiteljesedés miatt		-,661	
szenvédélyből		-,658	
vágytam a gyönyörre		-,654	
erősíteni akartam az összetartozást		-,650	,348
kapcsolat elmélyítése miatt		-,640	
szexuális vágy miatt		-,630	
kötődés miatt		-,624	
fel voltam izgulva/kanos voltam		-,624	
összehangolódás utáni vágy miatt		-,623	
kellemes időtöltés volt		-,623	
ki akartam elégíteni a partneremet		-,612	
így fejeztem ki az érzelmeimet		-,604	

4. táblázat folyt.

Itemek leírása	Skálák		
	Személyes célok elérése	Kapcsolati okok	Szex mint megküzdés
vonzó személyisége volt		- ,603	
közelebb akartam kerülni hozzá		- ,603	
ki akartam elégülni szerelemből		- ,599	
orgazmus utáni vágy miatt		- ,597	
meghittség kerestem		- ,593	
feltöltődés miatt		- ,575	
szeretem a szexet	,341	- ,573	
élvezet/gyönyör keresése miatt		- ,572	
ellenállhatatlan volt a partner szeretetből		- ,568	
szükségem volt rá törődésből		- ,554	,386
jó volt az érintése		- ,553	
jó illata volt		- ,516	
egymásnak lettünk teremtve		- ,506	
meg akartam hódítani a másikat	,309	- ,492	
felfrissülés miatt		- ,491	
jó volt a teste	,436	- ,477	
a másik iránti szimpátia miatt		- ,476	
pihenésként		- ,469	
boldogságot akartam érezni bizalomból		- ,453	
fantázia kiélése miatt	,403	- ,452	
fel akartam vidítani a másikat		- ,452	
boldoggá akartam tenni a másikat		- ,448	
belső kényszer hatására („nem tudtam parancsolni magamnak“)	,322	- ,447	
ünneplés miatt		- ,444	
ez következett a kapcsolat fejlődésében		- ,436	,435
új pozitúrát akartam kipróbálni	,327	- ,435	
a megismerkedéssel járó érzelmek átéléséért		- ,424	
különleges alkalom/helyzet volt	,388	- ,424	
vonzó volt a hangja		- ,419	
szokatlan helyszín vagy szituáció kipróbálása miatt	,383	- ,418	
elköteleződés miatt		- ,411	,371
spirituális egyesülés miatt		- ,410	
önkifejezés miatt		- ,398	
feszültség csökkentése miatt		- ,389	
önismeret növelése miatt	,319	- ,380	
		- ,355	
		- ,353	
		- ,349	
		- ,320	

4. táblázat folyt.

Itemek leírása	Skálák		
	Személyes célok elérése	Kapcsolati okok	Szex mint megküzdés
testmozgásért			
ajándékba adtam neki az együttléte			,669
nem akartam elveszíteni a másikat			,668
el akartam kerülni a veszekedést			,649
kapcsolat megmentése miatt			,621
kötelességből			,597
elhagyástól való félelem miatt			,583
lelkiismeret-furdalás miatt			,576
konfliktuskezelés miatt			,575
kapcsolat megtartása miatt			,575
meg akartam felelni			,552
ezzel mutattam ki, hogy megbocsájtok			,544
vigasztalásból			,539
kiengesztelés miatt			,535
kapcsolat javítása miatt		-,348	,524
engedelmességből			,498
megszokásból			,484
félelem miatt			,472
sajnálathoz			,465
megnyugtató miatt			,462
vigaszt kerestem			,460
támaszt akartam találni		-,318	,454
a másik gyanújának elhessegetése miatt			,437
elkeseredettség miatt			,434
biztonságkeresés miatt			,431
szomorúság enyhítése miatt			,429
bocsánatkérésért			,420
békülés miatt			,409
szorongás miatt			,394
házastársi kötelesség miatt			,389
tartozni akartam valakihez		-,349	,382
együttérzésből			,373
figyelemelterelés miatt			,367
hálából			,361
befolyásolás céljából			,361
behódolás miatt			,360
el akartam felejtetni egyéb problémákat			,360
szívességből			,358
helyre akartam állítani a lelkiállapotomat			,344
szerelem hiánya miatt			,339
előny szerzése miatt			

4. táblázat folyt.

Itemek leírása	Skálák		
	Személyes célok elérése	Kapcsolati okok	Szex mint megküzdés
düh levezetése miatt			,334
összezártság miatt			,333
magány enyhítése miatt	,315		,331
eszköz volt a cél elérése érdekében	,302		,328
irányítani akartam a másikat	,312		,326
rivalizálás miatt megmutatni valakinek, hogy jobb vagyok nála			,325
unalomból			,320
haszonszerzés céljából			,319
bizonyítás a partnernek			,319
irigységből			,311
megélhetésért			
pénzért			
anyagi érdekből			
az előző kapcsolatból való menekülés miatt			
nem tudtam aludni			
fájdalomcsillapítás miatt			
partnertől való elhidegülés miatt			
nem mondhattam nemet			
lázadás volt a szülői tiltás ellen			
egy film hatására			
az előrejutás reményében			
fenyegetés miatt			
gyereket akartam			
erőszak miatt			
munkahelyi pozícióban való előrejutás miatt			

Megjegyzés: csak < .30 faktortelítettséggel rendelkező itemeket jelöltük értékkel

Alfaktor-elemzés és skálakészítés

Mivel valamennyi faktor több és különböző számú okokat tartalmazott, mindhárom faktoron belül is lefuttatunk egy-egy főkomponens-analízist, hogy további alfaktorokat nyerjünk. A scree plotokba való betekintés után nyolc, kilenc és hét alfaktort találtunk. Személyes célok elérése: 9 alfaktor (az összes item varianciájának 54,22%-át magyarázza), kapcsolati okok: 7 alfaktor (az összes item varianciájának 55,47%-át magyarázza), szex mint megküzdés: 8 alfaktor (az összes item varianciájának 54,48%-át magyarázza) (a faktortelítettségek az 5–8. táblázatokban láthatók).

5. táblázat. A személyes célok elérése főfaktor elemzése

Item megnevezése	Alskálák							
	Újdonság-keresés	Konformitás	Hűtlenség	Impulzivitás	Bosszú	Élmény-keresés	Kontroll és hatalom	Önértékelés növelése
új élményre vágytam	0,502							
szeretem a változatosságot	0,489							
tiltott gyümölcs volt	0,443							
tapasztalatot akartam szerezni	0,432							
szabadságvágy megélése miatt	0,430							
kíváncsiság miatt	0,400					-0,381		
vadászat izgalma miatt	0,394							
szexfüggőség miatt	0,392							
kihívás volt	0,360							
a másik kihívó viselkedése miatt	0,358							
szórakozásból	0,356							
meg akartam szerezni a másikat	0,349							
divatból		0,761						
nem akartam kilógni a sorból		0,744						
menő akartam lenni		0,732						
felvágásból		0,595						
bizonyítás másoknak		0,490						
heccből								
a partnerem nem akart velem szexelni (ezért mással szexeltem)			0,955					
a partnerem nem volt képes a szexre (ezért mással szexeltem)			0,878					
a partnerem nem elég bevállalós (ezért mással szexeltem)			0,853					
hűtlenségből			0,580					
megcsalás izgalma miatt	0,303		0,543					
alkohol hatása miatt				0,863				
módosult tudatállapot miatt				0,809				
a buli hevében egymásnak estünk				0,689				
egyéjszakás kaland kellett				0,424		-0,361		

5. táblázat. A személyes célok elérése főfaktorelemzése

Item megnevezése	Alskálák							
	Újdonság-keresés	Konformitás	Hűtlenség	Impulzivitás	Bosszú	Élmény-keresés	Kontroll és hatalom	Önértékelés növelése
bosszantás miatt					0,862			
bosszút akartam állni					0,788			
féltékennyé akartam tenni a másikat					0,692			
büntetésként					0,655			
beszélgetés helyett a másik felajánlkozott barátságából	0,313							
kondícióban akartam magam tartani								
élménykeresés miatt						-0,626		
csábítás volt						-0,625		
éltem a lehetőséggel						-0,547		
kalandvágyból						-0,545		
fellángolás miatt						-0,523		
ismeretlen felfedezéséért						-0,483		
egzotikus külseje volt						-0,421		
uralkodni akartam a másik felett							0,742	
demonstrálni akartam a hatalmam							0,710	
birtoklási vágyból							0,446	
presztízs növelése miatt		0,350					0,411	
ellenszolgáltatásért		0,333					0,385	0,354
hiúságból								
inspiráció forrása volt								
jól táncolt								
határait megismerése miatt								-0,334
felvétel készítése céljából (hang/kép/video)								
elégedetlenség miatt								
hiány kielégítése miatt								
bizonyítás önmagamnak								-0,632
önbizalom-növelés miatt								-0,596
elismerés iránti vágy miatt								-0,518
önigazolás miatt								-0,517
egóm növeléséért								-0,499
meg akartam mutatni, mire vagyok képes								-0,415

Megjegyzés: faktortelítettség < 0,30. A vastagon szedett itemek szerepelnek a kompozit pontszámokban.

A *személyes célok elérése* főfaktor a következő elnevezésű alfaktorokból áll: újdonságkeresés, konformitás, hűtlenség, impulzivitás, bosszú, élménykeresés, kontroll és hatalom, önértékelés növelése. A *kapcsolati okok* főfaktorban az alfaktorokat a következő módon neveztük el: szexuális vágy, elköteleződés, fizikai vonzalom, ellazulás, intimitás, izgalom, önkiteljesedés, gondoskodás, boldogságkeresés. A *szex mint megküzdés* főfaktor alfaktorai pedig a következő elnevezéseket kapták: érzelmi hiány enyhítése, kényszer és elkerülés, haszonelvűség, kapcsolat helyreállítása, alárendelődés, pozitív indíték, kapcsolat megtartása. Valamennyi alfaktor viszonylag homogén az adott főfaktoron belül, de megfelelő távolságban van a többi alfaktortól, így mind pszichológiai, mind funkcionális szempontból önálló kategóriát képvisel.

6. táblázat. A kapcsolati okok főfaktor elemzése

Itemek leírása	Alskálák								
	Szexuális vágy	Elköteleződés	Gondoskodás	Fizikai vonzalom	Ellazulás	Intimitás	Izgalom	Önkiteljesedés	Boldogságkeresés
orgazmus utáni vágy miatt	0,810								
szexuális vágy miatt	0,773								
vágytam a gyönyörre	0,751								
szeretem a szexet	0,722								
ki akartam elégülni	0,712								
örömszerzés miatt	0,636								
élvezet/gyönyör keresése miatt	0,565								0,302
fel voltam izgulva/kanos voltam	0,522								
szükségem volt rá	0,520								
kellemes időtöltés volt	0,354								
ki akartam elégíteni a partneremet	0,342								
ez következett a kapcsolat fejlődésében		0,693							
kapcsolat elmélyítése miatt		0,644							
kapcsolatkiteljesedés miatt		0,643							
elköteleződés miatt		0,538							
közelebb akartam kerülni hozzá		0,413							
kötődés miatt		0,402							
erősíteni akartam az összetartozást		0,395						0,371	
így fejeztem ki az érzelmeimet		0,389							

6. táblázat *folyt.*

Itemek leírása	Alskálák								
	Szexuális vágy	Elköteleződés	Gondoskodás	Fizikai vonzalom	Ellazulás	Intimitás	Izgalom	Önkitejeljesedés	Boldogságkeresés
kölcsönös vonzalom miatt	0,313	0,339							
törődésből			0,515						
fel akartam vidítani a másikat			0,450						
ünneplés miatt			0,382				-0,335		
jó volt a teste				0,663					
jó illata volt				0,632					
vonzó személyisége volt				0,608					
vonzó volt a hangja				0,595					
ellenállhatatlan volt a partner				0,415					
a másik iránti szimpátia miatt			0,346	0,386					
kívánatos volt a másik	0,341			0,374					
a megismerkedéssel járó érzelmek átéléséért				0,344					
felfrissülés miatt					0,791				
feszültség csökkentése miatt					0,719				
feltöltődés miatt					0,678				
pihenésként					0,612				
szerелеmből						0,713			
egymásnak lettünk teremtve						0,460			0,331
szenvedélyből	0,367					0,448			
szeretetből			0,397			0,407			
romantikus hangulat miatt						0,380			
szokatlan helyszín vagy szituáció kipróbálása miatt							-0,553		
különleges alkalom/ helyzet volt							-0,540		
új pozitúrát akartam kipróbálni							-0,490		
fantázia kiélése miatt							-0,477		
belső kényszer hatására („nem tudtam parancsolni magamnak“)							-0,351		
meg akartam hódítani a másikat							-0,318		

6. táblázat folyt.

Itemek leírása	Alskálák								
	Szexuális vágy	Elköteleződés	Gondoskodás	Fizikai vonzalom	Ellazulás	Intimitás	Izgalom	Önkitejesedés	Boldogságkeresés
spirituális egyesülés miatt								0,691	
önkifejezés miatt								0,568	
összehangolódás utáni vágy miatt								0,497	
önismeret növelése miatt								0,446	
össze akartam olvadni a másikkal						0,365		0,439	
meghittséget kerestem								0,382	
boldoggá akartam tenni a másikat									0,738
boldogságot akartam érezni									0,591
jó volt az érintése bizalomból				0,409					0,562
									0,457

Megjegyzés: faktortelítettség < .30. A vastagon szedett itemek szerepelnek a kompozit pontszámokban.

Azok az itemek kerültek bele az egyes alfaktorokba, amelyek faktortelítettsége magasabb volt 0,30-nál. Így a *személyes célok elérése* főfaktorból kimaradt 14 item. A második főfaktorból, a *kapcsolati okokból* csupán egyetlen itemet emeltünk ki, de nem az említett statisztikai szempontok, hanem tartalmi szempontok miatt: a fizikai vonzalom nevű alfaktorba (ugyanis a többitől nagyon elütött, így) nem illett bele „a megismerkedéssel járó érzelmek átéléséért” item. A *szex mint megküzdés* főfaktorba nem került be statisztikai okok miatt 4 item (5–7. táblázat).

Az így kapott 144 itemből álló *Miért szexel? kérdőív* (YSEX?-H) itemeinek belső megbízhatósága teszteléséhez Cronbach- α együtthatókat számoltunk valamennyi főskálák és alskála kompozitértékeire nemi bontásban és összesítve is (8. táblázat). A főskálák szintjén valamennyi összesített érték (a nők, a férfiak és kombinált minta) eléri a 0,94 értéket, amely kifejezetten magas belső megbízhatóságról árulkodik. Az alskálák szintjén a kombinált minta értékei 0,67 és 0,91 között variálnak a *személyes célok elérése* főskálán, 0,62 és 0,93 között váltakoznak a *kapcsolati okok* főskálán, valamint 0,62 és 0,91 között mozognak a *szex mint megküzdés* főskálán. A férfi mintában a Cronbach- α koefficiens az egyes faktorokban között 0,61 és 0,92 között váltakozott, míg a női mintában a két szélső érték 0,62 és 0,92 volt.

7. táblázat. A szex mint megküzdés főfaktor elemzése

Item megnevezése	Alskálák						
	Érzelmi hiány enyhítése	Kényszer, elkerülés	Haszonelvűség	Megküzdés a kapcsolati konfliktusokkal	Alárendelődés	Megbirkozás a partner érzelmi szükségletével	Pármegtartás
magány enyhítése miatt	0,707						
szerelem hiánya miatt	0,692						
szomorúság enyhítése miatt	0,682						
helyre akartam állítani a lelkiállapotomat	0,681						
vigaszt kerestem	0,648						
el akartam felejteni egyéb problémákat	0,618						
támaszt akartam találni	0,602						
elkeseredettség miatt	0,566						
tartozni akartam valakihez	0,539						-0,352
szorongás miatt	0,535						
unalomból	0,403						
megnyugtatás miatt	0,373						
összezártság miatt							
házastársi kötelesség miatt		0,833					
kötelességből		0,747					
megszokásból		0,684					
a másik gyanújának elhessegetése miatt		0,381					
el akartam kerülni a veszekedést		0,376					
meg akartam felelni							
haszonszerzés céljából			0,722				
eszköz volt a cél elérése érdekében			0,687				
előnyserzés miatt			0,627				
befolyásolás céljából			0,569				
irigységből			0,552				
rivalizálás miatt megmutatni valakinek, hogy jobb vagyok nála			0,372				
irányítani akartam a másikat	0,318		0,319				
bocsánatkérésként				-0,710			

7. táblázat folyt.

Item megnevezése	Alskálák						
	Érzelmi hiány enyhítése	Kényszer, elkerülés	Haszonzelvűség	Megküzdés a kapcsolati konfliktusokkal	Alarendelőítés	Megbirkózás a partner érzelmi szükségletével	Pármegtartás
békülés miatt				-0,702			
kiengesztelés miatt				-0,543			-0,319
konfliktuskezelés miatt				-0,484			
düh levezetése miatt	0,340			-0,441			
ezzel mutattam ki, hogy megbocsájtok				-0,431			
behódolás miatt					0,531		
biztonságkeresés miatt	0,351				0,420		
bizonyítás a partnernek engedelmességéből				-0,335	0,339		
szívességéből					0,327	0,727	
együttérzésből						0,668	
hálából						0,594	
sajnálataból						0,550	
vigasztalásból						0,423	
félelem miatt							
lelkiismeret-furdalás miatt							
figyelemelterelés miatt	0,308						
kapcsolat megtartása miatt							-0,747
kapcsolat megmentése miatt							-0,701
nem akartam elveszíteni a másikat							-0,686
kapcsolat javítása miatt							-0,641
elhagyástól való félelem miatt					0,339		-0,488

Megjegyzés: faktortelítettség < 0,30. A vastagon szedett itemek szerepelnek a kompozit pontszámokban

Kompozit szintű elemzés

Nemi különbségek a szexuális motivációban

A nemi különbségek kompozit szintű feltáráshoz független mintás t-próbákat végeztünk minden egyes fő- és alskálán a férfi és női kompozit minta között. A 9. táblázat megmutatja, hogy szignifikáns különbségeket mértünk a női és férfi minta között a főskálákon és az alskálákon is (a szignifikancia szintjének három erősségét állapítottuk meg). Nemi különbséget találtunk a *személyes célok elérése* skálán, amelyben a férfiak szignifikánsan ($p < 0,001$) magasabb értékeket adtak, mint a nők. Nem mértünk

8. táblázat. A 144 tételes YSEX?-H kérdőív skáláinak és alskáláinak belső megbízhatósági mutatói (Cronbach- α értékek)

Skála	Alskála	Itemek	Összesen N = 1161	Férfi N = 341	Nő N = 820
Személyes célok elérése		46	0,95	0,95	0,94
	Újdonságkeresés	12	0,91	0,91	0,90
	Konformitás	5	0,78	0,80	0,75
	Hűtlenség	5	0,84	0,85	0,82
	Impulzivitás	4	0,77	0,76	0,77
	Bosszú	4	0,76	0,79	0,74
	Élménykeresés	4	0,83	0,84	0,81
	Kontroll és hatalom Önértékelés növelése	6 6	0,67 0,85	0,73 0,86	0,63 0,84
Kapcsolati okok		55	0,96	0,96	0,96
	Szexuális vágy	11	0,93	0,92	0,92
	Elköteleződés	9	0,88	0,87	0,88
	Fizikai vonzalom	7	0,85	0,86	0,84
	Ellazulás	4	0,82	0,79	0,81
	Intimitás	5	0,77	0,83	0,76
	Izgalom	6	0,81	0,84	0,79
	Önkifejezés	6	0,79	0,80	0,79
	Gondoskodás	3	0,72	0,71	0,71
	Boldogságkeresés	4	0,62	0,66	0,67
Szex mint megküzdés		43	0,94	0,94	0,94
	Érzelmi hiány enyhítése	12	0,91	0,90	0,90
	Kényszer és elkerülés	4	0,73	0,74	0,72
	Haszonelvűség	7	0,71	0,74	0,69
	Megküzdés a kapcsolati konfliktusokkal	6	0,81	0,74	0,78
	Alárendelődés	4	0,62	0,61	0,62
	Megbirkózás a partner érzelmi szükségletével	5	0,72	0,82	0,64
	Pármegtartás	5	0,86	0,81	0,88

Megjegyzés: A belső megbízhatóság értékei a Cronbach- α együtthatók

nemi eltérést a *kapcsolati okok* skálán (bár az egyes alskálákon találtunk eltérést, amelyet az alábbiakban mutatunk be). A *szex mint megküzdés* főskálán is találtunk szignifikáns ($p < 0,005$) nemi különbséget, itt a nőknél magasabb értékeket mértünk, mint a férfiaknál.

Az alskálák elemzése tovább árnyalta a szexuális motivációban mérhető nemi különbségekről kialakuló képet. A *személyes célok elérése* főskálán mért nemi különbség azért „billent” egyértelműen a férfiak oldalára, mert valamennyi alskála esetében – ahol szignifikáns nemi különbség volt ezen a főskálán – a férfiak magasabb pontszámot adtak, mint a nők: az újdonságkeresés, a konformitás, a hűtlenség, az impulzivitás, az élménykeresés, valamint a kontroll és hatalom alskálákon. A *kapcsolati okok*

9. táblázat. Nemi különbségek a 144 tételes YSEX-H kérdőív skáláinak és alskáláinak pontszámában

Skála	Alskála	Nő		Férfi		t	d	
		Átlag	SD	Átlag	SD			
Személyes célok elérése		75,30	23,19	83,38	27,17	5,136***	-0,31	
	Újdonságkeresés	22,33	9,18	25,64	10,46	5,36***	-0,34	
	Konformitás	5,72	1,76	6,48	2,63	5,73***	-0,34	
	Hűtlenség	6,39	2,66	7,65	3,71	6,506*	-0,39	
	Impulzivitás	7,02	3,09	7,53	3,19	2,569*	-0,16	
	Bosszú	4,75	1,64	4,67	1,65	-0,733	0,05	
	Élménykeresés	13,06	5,02	14,74	5,45	5,061***	-0,32	
	Kontroll és hatalom	5,28	2,04	5,64	2,47	2,542*	-0,16	
	Önértékelés növelése	10,74	4,89	11,03	5,03	0,889	-0,06	
Kapcsolati okok		160,79	42,25	156,88	41,67	-1,441	0,09	
	Szexuális vágy	38,37	11,06	39,15	10,57	1,098	-0,07	
	Elköteleződés	28,01	8,75	25,13	8,40	-5,156***	0,34	
	Fizikai vonzalom	18,42	6,54	19,59	6,47	2,793*	-0,18	
	Ellazulás	9,03	3,98	8,62	3,95	-1,625	0,10	
	Intimitás	17,90	4,57	16,82	4,82	-3,616***	0,23	
	Izgalom	14,40	5,30	14,72	5,53	0,932	-0,06	
	Önkiteljesedés	13,94	5,23	12,99	5,17	-2,852**	0,18	
	Gondoskodás	6,47	2,77	6,12	2,84	-1,948	0,12	
	Boldogságkeresés	14,25	3,84	13,75	3,79	-2,005*	0,13	
	Szex mint megküzdés		68,95	21,21	65,64	21,49	-2,409**	0,15
		Érzelmi hiány enyhítése	21,05	8,50	19,46	7,82	-2,96	0,19
		Kényszer és elkerülés	6,37	2,77	6,10	2,59	-1,58	0,10
Haszonelvűség		8,57	2,54	8,48	2,66	-0,567	0,04	
Megküzdés a kapcsolati konfliktusokkal		10,22	4,11	9,99	3,94	-0,9	0,06	
Alárendelődés		6,85	2,84	6,35	2,63	-2,792*	0,18	
Megbirkózás a partner érzelmi szükségletével		6,43	2,11	6,75	2,84	2,107**	-0,13	
Pármegtartás	9,45	4,40	8,52	3,75	-3,433*	0,23		

Megjegyzés: * = $p < .05$, ** = $p < 0,005$, *** = $p < 0,001$

skálán azért nem mértünk nemi különbséget – annak ellenére, hogy négy alskálán is szignifikáns nemi különbség volt –, mert ezek valószínűleg „kioltották” egymás hatását. Az egyetlen alskála, amelyben a férfiak adtak szignifikánsan ($p < 0,005$) magasabb értékeket, mint a nők, a szexuális vágy volt. Az intimitás, az önkiteljesedés és a boldogságkeresés alskálákon a nők magasabb értékeket adtak a férfiakhoz képest. A *szex mint megküzdés* főkálán mérhető szignifikáns ($p < 0,005$) nemi különbség a nők magasabb pontszámait jelzi a férfiak ellenében, pedig ennek a főkálának csak három alskáláján mértünk nemi különbséget, a többi négynél nem volt eltérés. Az alárendelődés és a pármegtartás alskálákon a nők szignifikánsan magasabb pontokat adtak, mint a férfiak, míg a megbirkózás a partner érzelmi szükségleteivel alskálán a férfiak számoltak be magasabb értékekről a nőköz képest.

10. táblázat. A YSEX?-H kérdőív fő- és alskáláinak összefüggése az életkorral Spearman-féle rangkorreláció alapján

Fő- és alskálák (144 item)	rho		
	Összes (n = 1161)	Nők (n = 820)	Férfiak (n = 341)
Személyes célok elérése	-0,049	-0,11*	-0,15**
Újdonságkeresés	-0,037	-0,11*	-0,14**
Konformitás	0,002	-0,036	-0,12*
Hűtlenség	0,25**	0,2**	0,18**
Impulzivitás	-0,11**	-0,13**	-0,2**
Bosszú	0,011	0,04	0,01
Élménykeresés	-0,06*	-0,14**	-0,12*
Kontroll és hatalom	-0,06*	-0,07*	-0,18**
Önértékelés növelése	-0,11*	-0,011**	-18**
Kapcsolati okok	-0,18**	-0,16**	-0,22**
Szexuális vágy	-0,12**	-0,13**	-0,22**
Elköteleződés	-0,19**	-0,13*	-0,17**
Fizikai vonzalom	-0,12**	-0,18**	-0,16**
Ellazulás	-0,18**	-0,15**	-0,21**
Intimitás	-0,14**	-0,1*	-0,13*
Izgalom	-0,14**	-0,16**	-0,17**
Önkiteljesedés	-0,09**	-0,04	-0,11*
Gondoskodás	-0,25**	-0,24**	-0,25**
Boldogságkeresés	-0,13**	-0,12*	-0,12*
Szex mint megküzdés	-0,09**	-0,05	-0,09
Érzelmi hiány enyhítése	-0,11**	-0,07*	-0,09
Kényszer és elkerülés	0,012	0,03	-0,05
Haszonelvűség	-0,08**	0,03	-0,15**
Megküzdés a kapcsolati konfliktusokkal	-0,11*	-0,09**	-0,11
Alárendelődés	-0,1**	-0,05	-0,12*
Megbirkózás a partner érzelmi szükségletével	0,02	-0,04	0,02
Pármegtartás	-0,028	0,01	0,04

Megjegyzés: * = $p < 0,05$, ** = $p < 0,001$

Életkor összefüggése a skálákkal és alskálákkal

A skálákba és alskálákba rendezett többféle szexuális motiváció, valamint az életkor kapcsolatának feltárásához Spearman-féle rangkorrelációs együtthatót számoltunk a nemeken belül és összesítve is. A szignifikancia szintjét $p < 0,05$, valamint $p < 0,01$ erősségekben határoztuk meg (10. táblázat). Az életkor sajátos összefüggést mutatott a fő- és alskálákkal. Összességében elmondható, hogy a többféle szexuális motiváció (gyenge) negatív korrelációt mutat az életkorral, de egyetlen alskála, a *hűtlenség* esetében pozitív összefüggést mértünk. A *személyes célok elérése* főskála az összesített mintában nem szignifikáns (míg nemenkénti bontásban igen), amelynek az lehet az oka, hogy az *impulzívitás*, valamint az *önértékelés növelése* negatív korrelációk kioltják a *hűtlenség* pozitív korrelációjának hatását. A *kapcsolati okok* skálában valamennyi alskála szignifikáns negatív összefüggést mutat az életkorral. A *szex mint megküzdés* skála ugyan összességében szignifikánsan korrelál az életkorral, de ez a nemi bontásban már nem jut érvényre. Sőt kiderül, hogy csak a nők esetében van néhány igen gyenge korreláció (*érzelmi hiány enyhítése*, *kényszer és elkerülés*, *megküzdés a kapcsolati konfliktusokkal*), a férfiak esetében azonban ezen a főskálán egyetlen szignifikáns összefüggés sincs.

*Harmadik vizsgálat: Rövid változat, személyiség, szocioszexualitás**A rövid változat létrehozása**Eljárás és minta*

Az eredeti Meston és Buss (2007) tanulmány nem tartalmaz rövid változatot, ezért kutatásunk módszertana innentől nem követi az amerikai kutatók cikkében leírtakat. A rövid változat elkészítésénél az volt a fő szempontunk, hogy a kérdőív belső megbízhatósági mutatói az itemek számának csökkentésével ne romoljanak lényegesen (egy-egy alskála Cronbach- α együtthatója ne csökkenjen 0,60 alá). Ezért kipróbáltunk több változatot is: alskálánként 5, illetve 4, és 3 item. Mivel három item esetén is megfelelő értékeket kaptunk, ezért az alskálánként 3-3 item mellett döntöttünk. Ettől csak egyetlen esetben tértünk el. A *szex mint megküzdés* főskála alárendelődés alskálája 3 itemes verziója nem érte el a kívánt Cronbach- α értéket, így ebben az esetben megtartottuk mind a 4 itemet a belső megbízhatóság növelése érdekében.

Irányadó elvként minden alskála első három (a legmagasabb faktorsúllyal rendelkező) iteme került be a rövid változatba, amely elvtől csak egyetlen esetben tértünk el. A *szex mint megküzdés* skála *megbirkózás a partner érzelmi szükségletével* alskálájának itemei eredeti faktorsúlyukat tekintve a következők lettek volna: szívességből, együttérzésből, hálából, sajnálatból, vigasztalásból. Úgy ítéltük meg azonban, hogy az együttérzésből és a hálából itemek kivételével tartalmilag egységesebb lesz az alskála, és jobban illeszkedik a skála elnevezéséhez, mintha az utolsó két itemet töröltük volna a rövid változathoz. A Cronbach- α együtthatók így a korábbiakban célul kitűzött megbízhatóságot mutatták (11. táblázat).

11. táblázat. A saját fejlesztésű kérdőív hosszú (YSEX?-H) (144 item) és rövid YSEX?-HSF (73 item) változatának belső megbízhatósági mutatói és a kettő közötti együttjárás mértéke

Skála	Alskála	Hosszú változat Cronbach- α	Rövid változat Cronbach- α	Pearson- r
Személyes célok elérése		0,95	0,81	0,98**
	Újdonságkeresés	0,91	0,74	0,90**
	Konformitás	0,78	0,76	0,91**
	Hűtlenség	0,84	0,86	0,91**
	Impulzivitás	0,77	0,75	0,95**
	Bosszú	0,76	0,75	0,97**
	Élménykeresés	0,83	0,75	0,93**
	Kontroll és hatalom	0,67	0,67	0,97**
	Önértékelés növelése	0,85	0,74	0,95**
Kapcsolati okok		0,96	0,88	0,99**
	Szexuális vágy	0,93	0,86	0,92**
	Elköteleződés	0,86	0,79	0,88**
	Fizikai vonzalom	0,88	0,74	0,93**
	Ellazulás	0,82	0,81	0,97**
	Intimitás	0,77	0,68	0,93**
	Izgalom	0,81	0,72	0,90**
	Önkiteljesedés	0,79	0,64	0,92**
	Gondoskodás	0,72	0,72	1,00***
	Boldogságkeresés	0,66	0,65	0,93**
Szex mint megküzdés		0,94	0,81	0,98**
	Érzelmi hiány enyhítése	0,90	0,78	0,90**
	Kényszer és elkerülés	0,73	0,66	0,97**
	Haszonelvűség	0,71	0,62	0,80**
	Megküzdés a kapcsolati konfliktusokkal	0,81	0,75	0,95**
	Alárendelődés	0,62	0,62	0,96**
	Megbirkózás a partner érzelmi szükségletével	0,72	0,65	0,92**
	Pármegtartás	0,86	0,85	0,96**

Megjegyzés: ** = $p < 0,001$, *** = a hosszú változatban is csak 3 item volt, ezért a rövid változat megegyezik ezzel

A harmadik vizsgálat is online kérdőíven készült, amelyet az első két vizsgálatnál korábban említett online színtereken tettük elérhetővé az anonim vizsgálatban való részvételre való felkéréssel együtt kb. egy hónap időtartamra (2014. 10. 10. és 2014. 11. 08. között). Elképzelhetőnek tartjuk ezért, hogy ennek a vizsgálatnak a résztvevői részben megegyeztek az előző két vizsgálat résztvevőivel. Összesen 1032 fő töltötte ki a kérdőívet, az elemzésből azonban kizártunk 8 főt, aki azt állította, hogy még nem közöszült. Így a harmadik vizsgálatban összesen 1024 fő válaszait elemeztük (életkor: $M = 33,81$ év, $SD = 10,81$ év, min/max: 18-80 év), akiből 578 nő (életkor: $M = 30,47$ év, $SD = 8,75$ év, min/max: 18-74 év) és 446 férfi (életkor: $M = 38,14$ év, $SD = 11,66$ év, min/max: 18-80 év).

A résztvevők párkapcsolati státusza a következő volt: jelenleg nincs partnere 2,7 % (nők = 3,5%, férfiak = 1,8%); nincs tartós partnere, alkalmi szexuális kapcsolatai vannak 13 % (nők = 13,3%, férfiak = 12,6%); együtt jár valakivel (de nem élnek együtt) 7,3 % (nők = 8,1%, férfiak = 6,3%); együtt él valakivel, de nem házas 20,1% (nők = 22,7%, férfiak = 16,8%); házas 30,2% (nők = 34,1%, férfiak = 25,1%). Az „egyéb, éspe-dig” kategóriát 26,7% választotta (nők = 18,3%, férfiak = 37,4%), és olyan válaszokkal egészítette ki, mint pl.: „jelenleg egy nővel járok akinek két lánya van, 37 éves még nem vált el, úgy érzem a kapcsolatunk sose lesz komolyabb”, „még házas vagyok, nem tudtam elválni, másfél éve mással élek együtt”, „együtt éltem valakivel, akitől elköltöztem, de akihez most is meghitt ragaszkodás fűz, de másokkal szexelek, vele nem”, „baráti kapcsolat szexuális étellel”, „két hónap múlva esküvő”, „szerető vagyok”, „hosszú ideje tartó erős érzelmi és szexuális kapcsolat, de nyitott keretek között – nem élünk együtt és esetenként mással is randevúozunk”.

A válaszadók jelenlegi párkapcsolatának időtartama átlagosan 70,07 hónap (SD = 94,35 hó, min/max: 1–612 hó), a nők jelenlegi párkapcsolatának időtartama hónap 51,46 hónap (SD = 78,03 hó, min/max: 1-612 hó), a férfiaké pedig hónap 94,19 hónap (SD = 107,41 hó, min/max: 1-540 hó). Az aktuális párkapcsolatok időtartama a következő megoszlást mutatta: legalább 6 hónapja tartó kapcsolata van a válaszadók 7,9%-ának (nők = 9%, férfiak = 6,5%), hosszú távú kapcsolata van/házas 72,2% (nők = 71,1%, férfiak = 74,9%).

A szexuális viselkedéssel foglalkozó kutatásokban általában a Kinsey-féle skálát (pl. Kinsey, Pomeroy és Martin, 1948; Kinsey, Pomeroy, Martin és Gebhard, 1953) használják a szexuális orientáció feltérképezésére. Úgy ítéltük meg, hogy ez önmagában viszonylag kevés információt ad a vizsgált területről, mert a szexuális orientáció összetett jelenségének csupán egyetlen aspektusára, a nemi irányultsággal összefüggő identitásra kérdez rá. Mi emellett kíváncsiak voltunk a viselkedéses tapasztalatra és a vágyra is. Ezért a válaszadók szexuális orientációjával kapcsolatban három kérdést tettünk fel, melyekre egy-egy hétfokú skálán lehetett válaszolni, amelyeket az alábbiakban mutatunk be.

(A) Kérjük, jelölje meg, hogy milyen nemű szexuális partner iránt érdeklődik.

1. Kizárólag ellenkező nemű szexuális partner érdekel.
2. Túlnyomó részben ellenkező nemű szexuális partner érdekel, de néha azonos nemű is.
3. Inkább ellenkező nemű szexuális partner érdekel, de gyakran azonos nemű is.
4. Egyformán érdekel ellenkező nemű és azonos nemű szexuális partner is.
5. Inkább azonos nemű szexuális partner érdekel, de gyakran ellenkező nemű is.
6. Túlnyomó részben azonos nemű szexuális partner érdekel, de néha ellenkező nemű is.
7. Kizárólag azonos nemű partner érdekel.

(B) Kérjük, jelölje meg, hogy milyen nemű szexuális partnerrel voltak eddig szexuális tapasztaltai.

1. Kizárólag ellenkező nemű szexuális partnerrel voltak tapasztalataim.
2. Túlnyomó részben ellenkező nemű szexuális partnerrel voltak tapasztalataim, de volt néhány azonos neművel is.

3. Inkább ellenkező nemű szexuális partnerrel voltak tapasztalataim, de már többször volt azonos neművel is.
4. Egyformán volt tapasztalatom ellenkező nemű és azonos nemű szexuális partnerrel is.
5. Inkább azonos nemű szexuális partnerrel voltak tapasztalataim, de már többször volt ellenkező neművel is.
6. Túlnyomó részben azonos nemű szexuális partnerrel voltak tapasztalataim, de volt néhány ellenkező neművel is.
7. Kizárólag azonos nemű szexuális partnerrel voltak tapasztalataim.

(C) Kérjük, jelölje be az alábbiakból, amelyik legjobban illik az Ön szexuális irányultságára.

0. Kizárólag heteroszexuális
 1. Túlnyomóan heteroszexuális, csak esetenként homoszexuális
 2. Túlnyomóan heteroszexuális, az esetinél gyakrabban homoszexuális
 3. Egyformán heteroszexuális és homoszexuális
 4. Túlnyomóan homoszexuális, az esetinél gyakrabban heteroszexuális
 5. Túlnyomóan homoszexuális, csak esetenként heteroszexuális
6. Kizárólag homoszexuális

Mintánkról a szexuális orientáció eme három kérdése alapján a következőket mondhatjuk el. Az összes válaszadó 78%-át kizárólag ellenkező nemű szexuális partner érdeklí (nők = 68,7%, férfiak = 90,1%); 18,8%-át túlnyomó részben ellenkező nemű szexuális partner érdekeli, de néha azonos nemű is (nők = 27,5%, férfiak = 7,4%); 1,7%-át inkább ellenkező nemű szexuális partner érdekeli, de gyakran azonos nemű is (nők = 2,2%, férfiak = 0,9); az összes többi válaszlehetőséget 1,6% választotta (nők = 1,5%, férfiak = 1,6%). Az összes válaszadó 82,2%-ának eddig kizárólag ellenkező nemű szexuális partnerrel voltak tapasztalatai (nők = 75,6%, férfiak = 90,8%); 15%-nak túlnyomó részben ellenkező nemű szexuális partnerrel voltak tapasztalatai, de volt néhány azonos neművel is (nők = 21,3%, férfiak = 7%); 1,2%-nak inkább ellenkező nemű szexuális partnerrel voltak tapasztalatai, de már többször volt azonos neművel is (nők = 1,4%, férfiak = 0,9%); az összes többi válaszlehetőséget 1,6% választotta (nők = 1,7%, férfiak = 1,2%). Az összes válaszadó 81,3%-a kizárólag heteroszexuális irányultságúnak vallotta magát (nők = 74,7%, férfiak = 89,9%); 15,9%-a túlnyomóan heteroszexuális, csak esetenként homoszexuális (nők = 21,8%, férfiak = 8,3%); 1,3%-a túlnyomóan heteroszexuális, az esetinél gyakrabban homoszexuális (nők = 1,7%, férfiak = 0,7%); az összes többi válaszlehetőséget 1,5% választotta (nők = 1,7%, férfiak = 1,1%). Jelen tanulmányban terjedelmi korlátok miatt nem elemeztük a szexuális motiváció szexuális orientációval való lehetséges összefüggéseit. Erre egy későbbi tanulmányban térünk ki majd.

Meston és Buss (2007) validálási módszerét követve a saját szerkesztésű szexuális motivációs kérdőív (YSEX?-H) mellett felvettük még a szocioszexuális orientáció (SOI-R) kérdőív magyar változatát (Meskó, Láng, Kocsor és Rózsa, 2012). Emellett az ötfaktoros személyiségteszt 15 ítemes változatát (GSOEP Big Five Inventory – BFI-S, Hahn, Gottschling és Spinath, 2012). Mivel tudomásunk szerint ez utóbbi eszközt korábban magyarul nem használták, az kérdőívet magyarra fordítottuk.

Eredmények

Megbízhatóság

A vizsgálatban alkalmazott kérdőívek reliabilitásvizsgálatához Cronbach- α együtthatókat számítottunk SPSS 23 programcsomag segítségével. A 12. táblázat tartalmazza a YSEX-R belső megbízhatóságával kapcsolatos eredményeket. A SOI-R értékei a következők voltak: globális szocioszexuális orientáció = 0,86; szocioszexuális viselkedés = 0,78; szocioszexuális attitűd = 0,84; szocioszexuális vágy = 0,88. Az ötfaktoros személyiségteszt (BFI S) eredményei a következők voltak: extravertizáció = 0,69; neuroticitás = 0,73; barátságosság = 0,44; lelkiismeretesség = 0,65; nyitottság = 0,54.

12. táblázat. A harmadik vizsgálatban alkalmazott YSEX?-HSF megbízhatósági mutatói (n = 1024)

Skála	Alskála	Cronbach- α		
Szexuális motiváció kérdőív (YSEX?-R)	Személyes célok elérése		0,88	
		Újdonságkeresés	0,72	
		Konformitás	0,59	
		Hűtlenség	0,77	
		Impulzivitás	0,79	
		Bosszú	0,75	
		Élménykeresés	0,69	
		Kontroll és hatalom	0,79	
		Önértékelés növelése	0,75	
		Kapcsolati okok		0,92
		Szexuális vágy	0,81	
		Elköteleződés	0,73	
		Fizikai vonzalom	0,66	
		Ellazulás	0,75	
		Intimitás	0,67	
		Izgalom	0,69	
		Önkiteljesedés	0,53	
		Gondoskodás	0,62	
		Boldogságkeresés	0,63	
		Szex mint megküzdés		0,88
	Érzelmi hiány enyhítése	0,75		
	Kényszer és elkerülés	0,61		
	Haszonelvűség	0,72		
	Megküzdés a kapcsolati konfliktusokkal	0,78		
	Alárendelődés	0,57		
	Megbirkózás a partner érzelmi szükségletével	0,50		
	Pármegtartás	0,82		

A rövid változat megerősítő faktoranalízise

Mivel vizsgálatunk egyik fő célkitűzése egy rövid terjedelmű, a szexuális motivációt mérő kérdőív kidolgozása volt, a rövid változat struktúrájának megbízhatóságát megerősítő faktoranalízissel is ellenőriztük az SPSS programcsomag AMOS 18.0 beépülő modulja segítségével. A megerősítő faktoranalízist külön végeztük férfiak és nők almintáján, így arról is meggyőződhattünk, hogy mintánk jelentős női dominanciája ellenére nem a minta ezen sajátossága felelős a struktúra megbízhatóságáért. Az elméleti modell – három egymással összefüggő faktor (lásd *Melléklet*) – és az adatok illeszkedésének mutatójaként az RMSEA-mutatót választottuk. Ennek indoka az volt, hogy a χ^2 -próba a minta nagysága miatt nem informatív, a relatív illeszkedési mutatók pedig azért nem használhatóak, mivel a null-modellek RMSEA értékei a kritikus 0,158 érték alatt voltak (Kenny, 2015). A hipotetikus modell mind a női almintán [$n = 820$; RMSEA = 0,045 (90% CI = 0,044 – 0,046)], mind pedig a férfi almintán [$n = 341$; RMSEA = 0,058 (90% CI = 0,056 – 0,060)] megfelelő illeszkedést mutatott (Hu és Bentler, 1999). Ezzel a rövid változat háromfaktoros struktúráját megerősítettnek tekintettük. Ezzel a kérdőívet alkalmasnak találtuk arra, hogy mind nők, mind pedig férfiak esetében a szexuális motiváció három elkülönülő típusát (ti. személyes célok elérése; kapcsolati okok; szex mint megküzdés) megbízhatóan mérje.

Személyiség és a szexuális motiváció nemi belüli összefüggései

Az ötfaktoros személyiségteszt (BFI S skálái), valamint a szexuális motiváció kérdőív (YSEX?-HSF skálái és alszkálái) közötti együttjárást Pearson-féle korrelációval teszteltük nemi bontásban. (Az eredményeket a 13. táblázat tartalmazza.) Összességében azt lehet elmondani, hogy a szexuális motiváció pozitív összefüggést mutat az extravertióval és a nyitottsággal, és inkább negatívan korrelál az együttműködéssel, valamint a lelkiismeretességgel és a neuroticitással. Az extravertióval összefüggésben mérhető a legtöbb szignifikáns korreláció: a *személyes célok elérése* főskálában, a *kapcsolati okok* főskálában és a *szex mint megküzdés* főskálában is. A neuroticitás csak a *szex mint megküzdés* főskálával mutat pozitív összefüggést: akik magasabb érzelmi instabilitásról számolnak be, azok a *szex mint megküzdés* skálában is magasabb pontszámot adnak. Az együttműködés szintén csak egyetlen főskálával, a *személyes célok elérésével* mutat negatív szignifikáns korrelációt: akik alacsonyabb pontszámot adtak a szexuális motiváció személyes célelérésével kapcsolatban, azok az alacsonyabb szintű együttműködéstről számolnak be. A lelkiismeretesség is csak egyetlen főskálával függ össze: akik magukat lelkiismeretesebbnek jellemezték, azok kevésbé használják a szexet *személyes céljaik elérésére*. A nyitottság mindhárom főskálával pozitív összefüggést mutat. Az alszkálák még árnyaltabb összefüggésről informálnak (13. táblázat).

A többféle szexuális motiváció és a személyiség-faktorok összefüggése nemenként meglehetősen eltérő képet mutat. Míg az extravertió a férfiaknál valamennyi alszkálával pozitív korrelációt mutat, addig a nőknél csak a *személyes célok elérésével* és a *kapcsolati okokkal* függ össze, azonban a *szex mint megküzdéssel* nem (és ennek semelyik alszkálájával sem). A neuroticitás – a főskálák tekintetében – csupán a nőknél korrelál a *szex mint megküzdés* skálával: a magukat labilisabbnak megítélő nők inkább szexel-

13. táblázat. Pearson-féle korrelációk a 73 tételes YSEX?-HSF kérdőív és az ötfaktoros személyiségstest között

Itemek	Férfi					Nő				
	Ex	N	Egy	L	Ny	Ex	N	Egy	L	Ny
Személyes célok elérése	0,22**	0,02	-0,09	-0,09*	0,15**	0,11**	0,07	-0,14**	0,02	0,10*
Újdonságkeresés	0,19**	-0,04	-0,06	-0,05	0,13**	0,15**	-0,05	-0,09*	0,08*	0,10*
Konformitás	0,07	-0,00	-0,01	-0,09*	0,04	-0,01	0,06	-0,04	0,05	0,01
Hűtlenség	0,10*	0,04	-0,03	-0,00	0,09*	0,04	-0,04	-0,08*	0,14**	0,05
Impulzivitás	0,18**	0,03	-0,13**	-0,15**	0,07	0,06	0,11**	-0,17**	-0,15**	0,04
Bosszú	0,11*	-0,05	-0,05	-0,00	0,08	-0,02	0,06	-0,12**	0,10**	0,08
Élménykeresés	0,18**	-0,02	-0,05	-0,00	0,14**	0,15**	0,01	-0,12**	0,03	0,10*
Kontroll és hatalom	0,16**	0,07	-0,12**	-0,10*	0,09	0,05	0,07	-0,09*	0,03	0,08*
Önértékelés növelése	0,16**	0,08	-0,01	-0,09*	0,13**	0,08	0,12**	0,00	-0,05	0,04
Kapcsolati okok	0,16**	-0,03	0,03	0,03	0,23**	0,17**	0,06	0,02	0,07	0,11**
Szexuális vágy	0,11*	0,02	-0,01	0,03	0,13**	0,14**	0,05	-0,02	0,05	0,03
Elköteleződés	0,12*	-0,09*	0,01	0,07	0,09*	0,11**	0,00	0,07	0,08*	0,06
Fizikai vonzalom	0,10*	-0,08	-0,02	-0,02	0,19**	0,10*	0,06	-0,03	0,04	0,13**
Ellazulás	0,10*	0,07	0,00	-0,01	0,16**	0,15**	0,01	-0,02	-0,01	0,07
Intimitás	0,18**	-0,08	0,10*	0,14**	0,25**	0,16**	0,03	0,09*	0,11**	0,10*
Izgalom	0,12**	-0,04	0,04	-0,02	0,21**	0,10**	-0,05	-0,05	0,09*	0,12**
Önkiteljesedés	0,10*	0,01	0,02	-0,03	0,22**	0,08*	0,10*	-0,01	0,01	0,10*
Gondoskodás	0,11*	0,00	-0,02	-0,03	0,11*	0,03	0,08	0,00	-0,04	0,01
Boldogságkeresés	0,10*	-0,02	0,11*	0,08	0,16**	0,13**	0,08*	0,08	0,05	0,06
Szex mint megküzdés	0,11*	0,02	-0,03	-0,06	0,13**	0,04	0,20**	-0,07	-0,08	0,00
Érzelmi hiány enyhítése	0,05	0,12**	-0,05	-0,09*	0,11*	0,03	0,24**	-0,08	-0,09*	0,03
Kényszer és elkerülés	0,01	-0,02	-0,01	-0,05	0,06	-0,05	0,07	-0,08	-0,05	-0,05
Haszonelvűség	0,15**	-0,02	-0,00	-0,02	0,02	0,00	0,07	-0,11**	0,02	0,04
Megküzdés a kapcsolati konfliktusokkal	0,14**	-0,04	-0,00	-0,03	0,13**	0,09*	0,12**	-0,06	0,01	-0,02
Alárendelődés	0,02	0,07	-0,02	-0,03	0,07	0,05	0,16**	0,02	-0,09*	0,05
Megbirkózás a partner érzelmi szükségletével	0,05	-0,01	-0,04	-0,07	0,06	-0,03	0,08*	-0,01	-0,03	-0,02
Pármegtartás	0,11*	-0,03	-0,00	0,01	0,12**	0,05	0,16**	-0,04	-0,08*	-0,01

Megjegyzés: * = $p < 0,05$, ** = $p < 0,001$, Jelmagyarázat: Ex = extravertió, N = neuroticitás, Egy = együttműködés, L = lelkiismeretesség, Ny = nyitottság.

nek megküzdéssel összefüggő okok (pl. pármegtartás, megbirkózás a partner érzelmi szükségleteivel, alárendelődés, kapcsolati konfliktusokkal való megküzdés) miatt. Az együttműködés a férfiaknál egyik főskálával sem függ össze, a nőknél azonban negatív korrelációt mutat a *személyes célok elérésével*. A lelkiismeretesség csupán a férfiaknál és ott is csak egyetlen főskálával, a *személyes célok elérésével* mutat negatív korrelációt. A nyitottság a férfiak esetében mindhárom főskálával pozitívan korrelál, a nők esetében pedig csak a kapcsolati okokkal.

Szocioszexualitás

A többféle szexuális motiváció és a szocioszexualitás közötti kapcsolat feltárásához Pearson-féle korrelációs együtthatót számítottunk a globális szocioszexuális index és valamennyi skála és alszála között nemi bontásban (14. táblázat). A táblázatból jól látható, hogy az általános mintázat alapvetően megegyezik a nők és férfiak között (mindenhol pozitív korreláció mérhető), de míg a férfiaknál szinte valamennyi fő- és alszálaiban látványosan megjelenik ez az összefüggés, addig a nőknél a *szex mint megküzdés* skálának csak egyetlen alszálaiban. Míg a szocioszexualitás minden skálával és alszálaival pozitív korrelációt mutat, az egyik alszálaival, az intimitással mindkét nem esetében negatívan korrelál.

14. táblázat. Pearson-féle korrelációk a 73 tételes YSEX?-HSF kérdőív és a globális szocioszexuális orientáció (SOI-R) között nemi bontásban

Itemek	Férfi	Nő
Személyes célok elérése	0,53**	0,51**
Újdonságkeresés	0,35**	0,35**
Konformitás	0,22**	0,07
Hűtlenség	0,26**	0,17**
Impulzivitás	0,21**	0,26**
Bosszú	0,13**	0,15**
Élménykeresés	0,33**	0,33**
Kontroll és hatalom	0,22**	0,17**
Önértékelés növelése	0,29**	0,18**
Kapcsolati okok	0,12**	0,02
Szexuális vágy	0,24**	0,11**
Elköteleződés	0,01	-0,06
Fizikai vonzalom	0,16**	0,13**
Ellazulás	0,22**	0,12**
Intimitás	-0,10*	-0,16**
Izgalom	0,22**	0,09*
Önkiteljesedés	0,05	0,04
Gondoskodás	0,12**	-0,04
Boldogságkeresés	0,07	0,00
Szex mint megküzdés	0,20**	0,10**
Érzelmi hiány enyhítése	0,24**	0,21**
Kényszer és elkerülés	0,18**	0,08*
Haszonelvűség	0,08	0,06
Megküzdés a kapcsolati konfliktusokkal	0,09*	0,04
Alárendelődés	0,15**	0,07
Megbirkózás a partner érzelmi szükségletével	0,14**	0,05
Pármegtartás	0,07	0,05

Megjegyzés: * = $p < ,05$, ** = $p < ,001$

Életkor összefüggése a skálákkal és alskálákkal

A 73 itemből álló YSEX-HSF kérdőív főskálái és alskálái valamint az életkor közötti összefüggés feltárására Spearman-féle rangkorrelációs együtthatót számoltunk nemi bontásban és összesítve is. A szignifikancia szintjét $p < 0,05$, valamint $p < 0,001$ erősségben határoztuk meg (15. táblázat). Összességében elmondható, hogy a rövid változatban sikerült reprodukálni a korábban a hosszú változattal kapott eredményeket (amelyeket a 10. táblázatban mutattunk be). Ebben az esetben is ugyanolyan irányú és hasonló erősségű korrelációkat kaptunk, mint korábban. A három főskála összefüggései is megegyeznek a korábbi eredményekkel: a *személyes célok elérése* nem szignifikáns, a *kapcsolati okok*, valamint a *szex mint megküzdés* szignifikáns negatív korrelációt mutat az életkorról.

15. táblázat. A YSEX²-HSF kérdőív fő- és alskáláinak összefüggése az életkorról Spearman-féle rangkorreláció alapján

Fő- és alskálák (73 item)	rho		
	Összes (n = 1024)	Nők (n = 578)	Férfiak (n = 446)
Személyes célok elérése	0,02	-0,02	-0,05
Újdonságkeresés	0,07	-0,01	0,06
Konformitás	0,44	0,07	-0,08
Hűtlenség	0,27**	0,17**	0,26**
Impulzivitás	-0,16**	0,09*	-0,25**
Bosszú	-0,33	0,04	-0,07
Élménykeresés	0,16	-0,3	-0,05
Kontroll és hatalom	-0,20	0,02	-0,09
Önértékelés növelése	-0,67*	-0,02	-0,1*
Kapcsolati okok	-0,14**	-0,1*	-0,14**
Szexuális vágy	-0,14	-0,03	0,01
Elköteleződés	-0,12**	-0,02	-0,18**
Fizikai vonzalom	0,01	-0,02	-0,03
Ellazulás	-0,14**	-0,08	-0,19**
Intimitás	-0,14**	-0,06	-0,11*
Izgalom	-0,09**	-0,12**	-0,12*
Önkiteljesedés	-0,12**	-0,07	-0,60
Gondoskodás	-0,25**	-0,24**	-0,23**
Boldogságkeresés	-0,04	-0,02	-0,01
Szex mint megküzdés	-0,13**	-0,10*	-0,05
Érzelmhiány enyhítése	-0,13**	-0,06	-0,11*
Kényszer és elkerülés	-0,01	-0,01	0,06
Haszonelvűség	-0,11**	-0,07	-0,11-
Megküzdés a kapcsolati konfliktusokkal	-0,15**	-0,13**	-0,12*
Alárendelődés	-0,15**	-0,07	-0,1*
Megbirkózás a partner érzelmi szükségletével	-0,02	-0,02	0,01
Pármegtartás	-0,05	-0,01	0,01

Megjegyzés: * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$

MEGBESZÉLÉS

Kutatásunk célja az volt, hogy a szexuális motiváció sokszínűségének mérésére alkalmas kérdőívet készítsünk Meston és Buss (2007) módszereit követve magyar mintán. Kutatásunk több szempontból is bővíti az emberi szexuális működésről való tudásunkat, és hozzásegít a szexuális motiváció pszichológiai komplexitásának megértéséhez. Az eredeti kérdőívhez képest (1) eltérő struktúrát találtunk (miközben az itemek javarészt hasonlóak voltak); (2) markáns nemi különbségeket mértünk, amelyben a ki-rajzolódott a nemenként eltérő szexuális motivációs mintázat; (3) életkori hatást mértünk a szexuális motivációban; (4) létrehoztuk a kérdőív rövid (73 itemes) változatát. A következőkben ezeket ismertetjük részletesen.

Különbségek és hasonlóságok az eredeti kérdőívhez képest

Az eredeti YSEX? kérdőív (Meston és Buss, 2007) 237 okához képest saját YSEX?-HSF kérdőívünk fejlesztésének első lépésében 197 okot találtunk. A két kérdőív itemei között nagy számban vannak hasonló vagy ugyanolyan itemek (pl. „tapasztalatot akartam szerezni”, „alkohol hatása miatt”, „szerelemből”), míg akadnak olyanok is, amelyek csak egyik vagy másik változatban találhatók meg („át akartam adni valakinek egy szexuálisan terjedő betegséget”, „az illető intelligens volt”, „nőiesnek/férfiasnak akartam érezni magamat”). A két kérdőív közötti itemek számában fellelhető eltérés javarészt olyan tételekből adódik, amelyek inkább a fiatal felnőtt (egyetemista) minta életkori/kulturális sajátosságait jellemezhetik (pl. „bosszantani akartam a szüleimet”, „idősebbnek akartam érezni magamat”), így inkább kapcsolódnak a szexualitással kapcsolatos serdülő–felnőtt átmenet pszichológiai problémához.

Különbségek és hasonlóságok a faktorok tekintetében

Az eredeti kérdőívhez képest a legszembevetőbb eltérés talán a faktorok számában található (4 vs. 3 főskála). Meston és Buss (2007) négy faktorával szemben (fizikai okok, cél elérése, érzelmi okok, bizonytalanság) a saját kutatásunkban feltárt három faktorban (személyes célok elérése, kapcsolati okok, szex mint megküzdés) egyfajta hangsúlyeltolódás érzékelhető a szexuális motivációban. A két kérdőívben szereplő nagyon hasonló okok eltérő módon artikulálódnak, ha a faktorok viszonylatában elemezzük azokat. Saját kérdőívünk *személyes célok elérése* főfaktora részben hasonlít az eredeti kérdőív *fizikai okok* és a *cél elérése* főfaktorokra, illetve ezek egyes alfaktoraira. Továbbá *saját kapcsolati okok* főfaktorunk nagyban hasonlít Meston és Buss (2007) *érzelmi okok* főfaktorára, *bizonytalanság* főfaktoruk pedig a mi *szex mint megküzdés* főfaktorunkra.

Felmerül a kérdés, hogy a két kérdőív struktúrájában található eltérés/hasonlóság vajon kulturális okoknak tulajdonítható-e, vagy más okok játszottak közre ebben. Azt feltételezzük, hogy az eltérő mintaválasztás vezethetett saját kérdőívünk más szerkezetéhez. Egy norvég vizsgálatban (Kennair, Grøntvedt, Mehmetoglu, Perilloux és Buss, 2015) megpróbálták reprodukálni a YSEX? kérdőív eredeti struktúráját, és a kutatók

sikerrel jártak az amerikaitól eltérő kulturális háttér ellenére is. Azonban ezt a mintát is egyetlenista populáció részvételével alakították ki, csakúgy, mint az eredeti kérdőív alapjául szolgáló kutatásban.

Nemi különbségek és hasonlóságok a szexuális motivációban

Kutatásunk egyik legpregnansabb eredménye a többféle szexuális motivációban mért nemek közötti különbség. Ezek bemutatását néhány kulcsfontosságú téma köré csoportosítottuk.

(1) *Hasonlóság.* A leggyakoribb közösüléshez vezető okok között több hasonlóság van a nemek között, mint különbség. Ilyen vezető ok például a szerelem, a kölcsönös vonzalom, a szexuális vágy. Ugyanakkor néhány vizsgálat szerint a biológiai nem hatással van arra, hogy az emberek miként élik át a szerelmet (Hendrick, Hendrick, Foote és Slapion-Foote, 1984; Spreacher és Toro-Morn, 2002). Például a nők nagyobb valószínűséggel élnek át szerelmet és vonzódnak egy férfihoz, ha az illető domináns, míg a férfiak akkor hajlamosabbak szerelmet érezni és vonzódni egy nőhöz, ha az fizikailag vonzó, csinos (Fletcher, Tither, O'Loughlin, Friesen és Overall, 2004). A nők hajlanak arra, hogy a szerelmet az érzelmi elköteleződés és a biztonság fogalmaival azonosítsák, míg a férfiak inkább a szexuális elköteleződés és a közösüléssel kapcsolatos kielégülés fogalmát használják a szerelem meghatározásaként (Buss, 2000). Erre utalnak vizsgálatunk eredményei is, amely szerint a két nem között nincs eltérés a *kapcsolati okok* főfaktorban (pl. izgalom, gondoskodás, ellazulás, szexuális vágy).

(2) *Különbség.* Vizsgálatunkban valójában a nők és a férfiak válaszaiban a hasonlóság mellett sajátos nemre jellemző (szexuális motivációs) mintázat is kirajzolódik. A férfiakra inkább a *személyes cél elérése* (pl. újdonságkeresés, impulzivitás, hűtlenség) jellemző, míg a nőkre inkább a *szex mint megküzdés* (pl. alárendelődés, pármegtartás). A többféle szexuális motivációban és párválasztási preferenciákban található nemek közötti különbség jól megérthető Trivers (1972) *szülői ráfordítás elmélete* alapján. Eszerint a nőtények és hímek eltérő arányban osztoznak a szülői ráfordításon, amelyet az egyes utód gondozására szánt idő és energia jelent. Az a nem, amelyik kevesebb időt és energiát fordít az utódnevelésre, inkább az ellenkező nemű partner(ek) szexuális elérésébe fektet. Ez a nem agresszívebb a másiknál, később érik, de hajlamos a korábbi halálzásra és általában energikusabb, aktívabb, mozgékonyabb. Ez a kevesebbet investáló nem a szexualitását tekintve kevésbé válogatós, minél több partner minél gyorsabb elérését tartja szem előtt, a lehető legkisebb energetikai ráfordítással. A legtöbb faj esetében ez a viselkedés a hímekre jellemző. A nőtények többet fektetnek az utód „létrehozásába”, mint a hímek, különösen így van ez a belső megtermékenyítésű fajok esetében, pl. az emlősöknél. Ez a modell jól mutatja, hogy miért jellemzőbb a férfiakra a rövid távú, elköteleződéstől mentes szexuális preferencia inkább, mint a nőkre. Ezt az elméletet később számos vizsgálat is megerősítette (pl. Buss és Schmitt, 1993).

Az életkor hatása a szexuális motivációra

A szexuális motiváció egyik alapvető élettani bázisa a szervezet nemihormon (tesztoszteron)-szintje mindkét nem esetében, amely koncentrációja az idősebbeknél csökkenhet (Edelstein, Chopik, és Kean, 2011). Höglund, Jern, Sandnabba és Santtila (2014) is azt találták, hogy az életkor hatással van a szexuális érdeklődésre. Életszakaszonként eltérő szerepe lehet a szexualitásnak, a szerelmi partnerhez való kötődésnek a párkapcsolatban és azon kívül is (Hatfield és Rapson, 2015), ezért kifejezetten meglepő, hogy a szexuális motiváció elemzésével foglalkozó kutatások nagy részében erre nem térnek ki. Eredményeink rávilágítanak erre az életkori hatásra, és újabb adalékkal is szolgálhatnak a szexuális motiváció élethosszon átívelő változásának megértéséhez.

Az életkor előrehaladtával egy másfajta mintázat jelenik meg a fiatalabbak szexuális motivációjához képest (Loe, 2012). Kutatásunkban az idősebb emberek alapvetően alacsonyabb pontszámokat adnak a szexuális motiváció gyakoriságával kapcsolatban, mint a fiatalabbak, amely arra is utalhat, hogy a szexuális aktivitás szerepe és helye átértékelődik a párkapcsolatban. Ehhez az általános tendenciához képest kiemelkedő az a fordított összefüggés, amely a hűtlenséggel kapcsolatos. Míg fiatalabb korban a szexuális motiváció főként a partner vonzerejére, az intimitás növelésére, a gondoskodásra, egyszóval a *kapcsolati okokra* érzékeny, addig az idősebbeket inkább a *személyes célok elérése* (pl. a félrelépés) motiválja, amely értelmezhető a szexuális változatosságra törekvés sajátos formájaként.

Személyiség és szexuális motiváció

A párkapcsolatokban megjelenő számos érzelem, köztük a szerelem is, erősen kötődik az ember személyiségének alapvető vonásaihoz (Asendorpf és Wilpers, 1998). Az alapvető személyiségjellemzők széles körű megértését szolgáló ötfaktoros vonásmodell, a Big Five alkalmazásával feltárható, hogy a szerelem (érzelmi befektetés) hogyan függ össze a szerelem tapasztalata mögött meghúzódó genetikai, neurológiai és élettani tényezőkkel (Costa és McCrae, 1992). A vizsgálatok szerint az öt dimenzió közül kettő van kapcsolatban az átélt szerelemmel: az extravertió és az együttműködés (Caralis és Haslam, 2004; Heaven, Da Silva, Carey és Holen, 2004).

Egy vizsgálatban Schmitt és Buss (2000) azt találták, hogy az angol nyelvben számos szerelemmel összefüggő melléknévsorozat van, amelyet általános szerelemdimenzióként azonosítottak a kutatók, és az érzelmi befektetés jelenségével magyaráztak. Az érzelmi befektetés verbális megnyilvánulásai a szerelem Sternberg és Weis (2008) által leírt aspektusainak (szenvedély, közelség, elköteleződés) szóbeli megfelelői. Ezek a melléknevek mások és önmagunk értékelésére is alkalmasak: szerelmes, kedves, ölelnivaló, szenvedélyes stb. A kutatók amerikai egyetemisták több vizsgálati csoportjában is azt találták, hogy az érzelmi befektetés szignifikánsan összefügg az extravertióval és a szeretetreméltósággal, és ebben nem volt különbség a nemek között. Az érzelmi befektetés skála azonban a Big Five személyiségteszt más dimenzióival nem mutatott összefüggést.

Ezek az eredmények támogatják azt az elképzelést, amely szerint a szerelem érzése összefügg az agy dopamin- és szerotoninköreivel (Fisher, 2004), és talán örökletes alapot nyújt ezeknek a rendszereknek a működéséhez (Cherkas, Oelsner, Mak, Valdes és Spector, 2004).

KORLÁTOK

Jelen vizsgálat eredményei bizonyos korlátok között értelmezhetők. *Egyrészt*, az alkalmazott módszerrel (kérdőív) azt feltételezzük, hogy a szexuális motivációk tudatosan hozzáférhetőek, pedig számos nemi motívum nem feltétlenül ilyen. *Másrészt*, az önkitöltős kérdőívek sajátossága, hogy az alacsony szociális kíváncsiságú válaszok (pl. a partner megbüntetése a szexszel, pénzért való szexelés stb.) alacsonyabb válaszgyakorisággal járhatnak együtt, míg a társas szempontból kívánatos válaszok (pl. érzelm kifejezés miatt, szerelemből stb.) gyakorisága megnőhet. Ehhez tartozik még, hogy a nemi sztereotípiáknak való megfelelés vágya miatt a férfiak elképzelhető, hogy túlreprezentálták válaszaikat, és megpróbálnak aktívabbnak, potensebbnek, „férfiasabbnak” tűnni. Míg a nők ugyanez ok miatt megpróbálhattak „alulreprezentált” válaszokat adni szexuális aktivitásukkal kapcsolatban. *Harmadrészt*, a minta ugyan nagyszámú és viszonylag széles körű, de korántsem reprezentatív: valószínűleg nem tartalmaz pl. aszexuális embereket, hiszen az általunk használt online kérdőívekben erre nem kérdeztünk rá. A szexuális motiváció teljesebb megértéséhez szükség lesz a jövőben az aszexualitás pontosabb feltérképezéséhez is (Bogaert, 2015).

KÖVETKEZTETÉSEK

Mivel a szexuális motiváció szorosan összekapcsolódik a személyiség öröklött és tanult komponenseivel, a YSEX?-HSF eszköz használatával lehetőség nyílik a párkapcsolati és szexuális motiváció nem belüli és nemek közötti, valamint a nemi irányultság eltérő típusai közötti különbség alaposabb feltérképezésére. Az eszköz igen prediktív lehet a társas viszonyok (a szexualitással eddig nem egyértelműen összefüggésbe hozható) egyéb dimenzióival kapcsolatban is, mint például a párkapcsolati és az étellel való elégedettség, a konfliktuskezelési stratégiák vagy a kora gyermekkori tapasztalatok. A YSEX?-HSF kutatásban való alkalmazása mellett egyéb tesztekkel együtt is használható a klinikai munkában, ahol ugyanolyan jó eszköz lehet a párkapcsolati- és szexuálterápiában, mint az „egyszerű” önmegismerést céljaul kitűző segítő beszélgetésben. A kérdőív a *Mellékletben* található.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A kutatást az OTKA 112673 számú pályázata támogatta.

IRODALOM

- Adshade, M. (2013). *Dollars and Sex: How Economics Influences Sex and Love*. San Francisco: Chronicle Books.
- Asendorpf, J. B., & Wilpers, S. (1998). Personality effects on social relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74(6), 1531–1544.
- Bogaert, A. F. (2015). Asexuality: What It Is and Why It Matters. *Journal of Sex Research*, 52(4), 362–379.
- Burley, N., & Symanski, R. (1981). Women without: An evolutionary and cross-cultural perspective on prostitution. In I. R. Symanski (Ed.), *The immoral landscape: Female prostitution in Western societies* (pp. 239–274). Toronto: Butterworth.
- Buss, D. M. (2000). *The dangerous passion: Why jealousy is as necessary as love and sex*. New York: Free Press.
- Buss, D. M. (2008). *The evolution of desire: Strategies of human mating* (rev. ed.). New York: Basic Books.
- Buss, D. M., & Schmitt, D. P. (1993). Sexual strategies theory: A contextual evolutionary analysis of human mating. *Psychological Review*, 100, 204–232.
- Buss, D. M., & Shackelford, T. K. (1997). From vigilance to violence: Mate retention tactics in married couples. *Journal of Personality and Social Psychology*, 72, 346–361.
- Caralis, D., & Haslam, N. (2004). Relational tendencies associated with broad personality dimensions. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 77(3), 397–402.
- Cherkas, L. F., Oelsner, E. C., Mak, Y. T., Valdes, A., & Spector, T. D. (2004). Genetic influences on female infidelity and number of sexual partners in humans: a linkage and association study of the role of the vasopressin receptor gene (AVPR1A). *Twin Research*, 7(6), 649–658.
- Cooper, M. L., Shapiro, C. M., & Powers, A. M. (1998). Motivations for sex and risky sexual behavior among adolescents and young adults: A functional perspective [Contains 29 items that assess on six motives]. *Journal of Personality and Social Psychology*, 75, 1528–1558. doi:10.1037/0022-3514.75.6.1528
- Costa, P. T., & McCrae, R. R. (1992). Four ways five factors are basic. *Personality and Individual Differences*, 13(6), 653–665.
- Edelstein, R. S., Chopik, W. J., & Kean, E. L. (2011). Sociosexuality moderates the association between relationship status and testosterone in men and women. *Hormones and Behavior*, 60, 248–255.
- Fisher, H. (2004). *Why we love: The nature and chemistry of romantic love*. New York: Henry Holt.
- Fletcher, G. J. O., Tither, J. M., O’Loughlin, C., Friesen, M., & Overall, N. (2004). Warm and homely or cold and beautiful? Sex differences in trading off traits in mate selection. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 30, 659–672.
- Gangestad, S. W., & Simpson, J. A. (2000). The evolution of human mating: Trade-offs and strategic pluralism. *Behavioral and Brain Sciences*, 23, 675–687.
- Gray, J. A. (1972). The psychophysiological basis of Introversion-Extraversion. A modification of Eysenck’s theory. In V. D. Nebllytsyn & J. A. Gray (Eds.), *The biological bases of individual behaviour* (pp. 182–205). San Diego, CA: Academic Press.
- Gray, J. A. (1981). A critique of Eysenck’s theory of personality. In H. J. Eysenck (Ed.), *A model for personality* (pp. 246–276). Berlin: Springer-Verlag.
- Greiling, H., & Buss, D. M. (2000). Women’s sexual strategies: The hidden dimension of extra-pair mating. *Personality and Individual Differences*, 28, 929–963.
- Greiling, H., & Buss, D. M. (2000). Women’s sexual strategies: The hidden dimension of extra-pair mating. *Personality and Individual Differences*, 28, 929–963.

- Hahn, E., Gottschling, J., & Spinath, F. M. (2012). Short measurements of personality—Validity and reliability of the GSOEP Big Five Inventory (BFI-S). *Journal of Research in Personality*, 46(3), 355–359.
- Hatfield, E. & Rapson, R. L. (2015). Love and sex after 50. *The International Encyclopedia of Human Sexuality*. 649–719. DOI: 10.1002/9781118896877.wbiehs275
- Heaven, P. C., Da Silva, T., Carey, C., & Holen, J. (2004). Loving styles: Relationships with personality and attachment styles. *European Journal of Personality*, 18(2), 103–113.
- Hendrick, C., Hendrick, S., Foote, F. H., & Slapion-Foote, M. J. (1984). Do men and women love differently?. *Journal of Social and Personal Relationships*, 1(2), 177–195.
- Hill, C. A., & Preston, L. K. (1996). Individual differences in the experience of sexual motivation: Theory and measurement of dispositional sexual motives. *Journal of Sex Research*, 33, 27–45.
- Hill, K., & Hurtado, A. M. (1996). *Ache life history: The ecology and demography of a foraging people*. New York: Aldine De Gruyter.
- Höglund, J., Jern, P., Sandnabba, N. K., & Santtila, P. (2014). Finnish women and men who self-report no sexual attraction in the past 12 months: Prevalence, relationship status, and sexual behavior history. *Archives of Sexual Behavior*, 43(5), 879–889.
- Hu, L., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling*, 6, 1–55.
- Kennair, L. E. O., Grøntvedt, T. V., Mehmetoglu, M., Perilloux, C., & Buss, D. M. (2015). Sex and Mating Strategy Impact the 13 Basic Reasons for Having Sex. *Evolutionary Psychological Science*, 1(4), 207–219.
- Kenny, D. A. (2015). Measuring model fit. Letöltve 2016. 04. 19-én a <http://davidakenny.net/cm/fit.htm> oldalról.
- Kinsey, A. C., Pomeroy, W. B., Martin, C. E. (1948). *Sexual behavior in the human male*. Saunders, Philadelphia.
- Kinsey, A. C., Pomeroy, W. B., Martin, C. E., Gebhard, P. H. (1953). *Sexual behavior in the human female*. Saunders, Philadelphia.
- Lehmiller, J. J. (2013). *The psychology of human sexuality*. West Sussex: John Wiley & Sons.
- Leigh, B. C. (1989). Reasons for having and avoiding sex: Gender, sexual orientation, and relationship to sexual behavior. *Journal of Sex Research*, 26, 199–209.
- Loe M. (2012). Pleasure in old age. In Carpenter L. M., DeLamater J. (Eds.), *Sex for life: From virginity to viagra, how sexuality changes throughout our lives* (pp. 278–298). New York: New York University Press.
- Meskó, N., Láng, A., Kocsor, F., Rózsa, K. (2012). A szexuális elköteleződés mérése. A szocio-szexuális orientációs kérdőív (SOI-R) magyar változata. *Magyar Pszichológiai Szemle*, 67 (4) 727–749.
- Meston, C., & Buss, D. M. (2007). Why humans have sex. *Archives of Sexual Behavior*, 36, 477–507.
- Nelson, P.A. (1978). *Personality, Sexual Functions, and Sexual Behavior: An Experiment in Methodology*. Unpublished doctoral dissertation. University of Florida
- Nunnally, J. C. (1978). *Psychometric theory*. New York: McGraw Hill.
- Schmitt, D. P. (2004). Patterns and universals of mate poaching across 53 nations: The effects of sex, culture, and personality on romantically attracting another person. *Journal of Personality and Social Psychology*, 86, 560–584.
- Schmitt, D. P., & Buss, D. M. (2000). Sexual dimensions of person description: beyond or subsumed by the Big Five?. *Journal of Research in Personality*, 34(2), 141–177.

- Sprecher, S., & Toro-Morn, M. (2002). A study of men and women from different sides of earth to determine if men are from Mars and women are from Venus in their beliefs about love and romantic relationships. *Sex Roles*, 46(5–6), 131–147.
- Sternberg, R. J., & Weis, K. (2008). *The new psychology of love*. New York: Yale University Press.
- Symons, D. (1979). *The evolution of human sexuality*. New York: Oxford.
- Trivers, R. L. (1972). Parental investment and sexual selection. In B. Campbell (Ed.), *Sexual selection and the descent of man: 1871–1971* (pp. 136–179). Chicago, IL: Aldine.

WHY HUMANS HAVE SEX? – RELOADED. THE HUNGARIAN ADAPTATION AND SHORT FORM OF WHY HAVE SEX (YSEX?-HSF)

MESKÓ, NORBERT – SZATMÁRI, DÓRA – LÁNG, ANDRÁS

Background and objectives: While sexual motivation in everyday life is especially important, few scientific psychological research deals with it and reliable measurement instruments are only available to a limited extent. Our aim was to make the Hungarian adaptation and develop a short version of Why Have Sex [YSEX? (Meston and Buss, 2007)].

Methods: We followed the methodological procedure of the original authors. A total of 4913 persons (2467 females) participated in three studies. The first study (n = 1149) identified a total of 197 items that described various reasons for the sexual contact (intercourse). In the second study (n = 1161) the participants had to rate the frequency with that these reasons have led them to have sex. Principal component analysis yielded 3 principal factors and 24 subfactors. Subfactors of the Personal Goal Attainment Principal factor included Seeking novelty, Conformity, Infidelity, Impulsiveness, Revenge, Seeking sensation, Control and power, Boosting self-esteem. Subfactors of the Relational Reasons principal factor included Sexual desire, Commitment, Physical attraction, Relaxation, Intimacy, Excitement, Self-affirmation, Care, Happiness seeking. Subfactors of Sex As Coping principal factor included Mitigating emotional deficit, Compulsion and avoidance, Utilitarianism, Coping with relational conflicts, Submissiveness, Coping with partner's emotional demands, Mate retention. In the third study (n = 1024) participants filled out a short version of the questionnaire (YSEX?-HSF) (73 items) and a five factors personality test (BFI) and a sociosexual orientation questionnaire (SOI-R).

Results: Significant differences in gender and age were measured in a variety of sexual motivations, which were in line with earlier theories. Individual differences in sexual motivation correlated with certain personality traits and sexual strategies. The factor structure of our questionnaire was different from the original YSEX?, and we found stronger gender and age differences. Conclusions: Our results indicated that YSEX?-HSF is a concise, reliable, and valid measure of human sexual motivations.

Keywords: sexual motivation, age and gender differences, intercourse, Hungarian adaptation

MIÉRT SZEDEL? (YSEX?-HS) KÉRDŐÍV

Az ember számos okból létesíthet szexuális kapcsolatot valakivel (pl. közösül). Az alábbiakban egy listát talál majd, amelyben ilyen okok szerepelnek. Kérjük, valamennyi esetben jelölje meg, hogy Önnél milyen gyakran vezettek ezek az okok a múltban ahhoz, hogy valakivel szexeljen. Például, ha egy adott ok egyáltalán nem volt jellemző az Ön eddigi szexuális életére, akkor jelölje meg a kérdés mellett a „1”-es számot. Ha azonban nagyon gyakran vezetett egy adott ok ahhoz, hogy Ön szexeljen, akkor jelölje meg az „5”-ös számot. Ha nem közösült még életében, akkor azt jelölje a számokkal, hogy milyen okok vezetnék Ön ahhoz, hogy szexeljen (ha ezt tenné).

1	2	3	4	5
Egyáltalán nincs ilyen szexuális tapasztalatom.	Van néhány ilyen szexuális tapasztalatom.	Jópár ilyen szexuális tapasztalatom van.	Elég sok ilyen szexuális tapasztalatom van.	Nagyon sok ilyen szexuális tapasztalatom van.

Azért szexeltem, mert:

új élményre vágytam
 szeretem a változatosságot
 tiltott gyümölcs volt
 divatból
 nem akartam kilógni a sorból
 menő akartam lenni
 a partnerem nem akart velem szexelni (ezért mással szexeltem)
 a partnerem nem volt képes a szexre (ezért mással szexeltem)
 a partnerem nem elég bevállalós (ezért mással szexeltem)
 alkohol hatása miatt
 módosult tudatállapot miatt
 a buli hevében egymásnak estünk
 bosszantás miatt
 bosszút akartam állni
 féltékennyé akartam tenni a másikat
 élménykeresés miatt
 csábítás volt
 éltem a lehetőséggel
 uralkodni akartam a másik felett
 demonstrálni akartam a hatalmam
 birtoklási vágyból
 bizonyítás önmagamnak
 önbizalom-növelés miatt
 elismerés iránti vágy miatt
 orgazmus utáni vágy miatt
 szexuális vágy miatt
 vágytam a gyönyörre

ez következett a kapcsolat fejlődésében
kapcsolat elmélyítése miatt
kapcsolatkiteljesedés miatt
jó volt a teste
jó illata volt
vonzó személyisége volt
felfrissülés miatt
feszültség csökkentése miatt
feltöltődés miatt
szerelemből
egymásnak lettünk teremtve
szenvedélyből
szokatlan helyszín vagy szituáció kipróbálása miatt
különleges alkalom/helyzet volt
új pozitívumot akartam kipróbálni
spirituális egyesülés miatt
önkifejezés miatt
összehangolódás utáni vágy miatt
törődésből
fel akartam vidítani a másikat
ünneplés miatt
boldoggá akartam tenni a másikat
boldogságot akartam érezni
jó volt az érintése
magány enyhítése miatt
szeretet hiánya miatt
szomorúság enyhítése miatt
kötelességből
megszokásból
a másik gyanújának elhessegetése miatt
haszonszerzés céljából
eszköz volt a cél elérése érdekében
előnyyszerzés miatt
bocsánatkérésként
békülés miatt
kiengesztelés miatt
behódolás miatt
biztonságkeresés miatt
bizonyítás a partnernek
engedelmességből
szívességből
sajnálataból
vigasztalásból
kapcsolat megtartása miatt
kapcsolat megmentése miatt
nem akartam elveszíteni a másikat